

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

**Rok
szkolny
2013/2014**

Badany obszar:

Obszar efektów

Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki.

Szkoła lub placówka osiąga cele zgodne z polityką oświatową państwa.

Szkoła lub placówka doskonalili efekty swojej pracy.

Wymaganie:

1.2 Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności.

Obszar procesów

Procesy zachodzące w szkole lub placówce.

Procesy zachodzące w szkole lub placówce służą realizacji przyjętej w szkole lub placówce koncepcji pracy.

W szkole lub placówce dba się o prawidłowy przebieg i doskonalenie procesów edukacyjnych.

Wymaganie:

2.3. Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany.

SPIS TREŚCI

I.	Plan ewaluacji	2
II.	Analiza i interpretacja	7
	1. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej(<i>Wymaganie 1.2.1. p. Winszczyk</i>).....	8
	2. Diagnoza osiągnięć uczniów z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych (<i>Wymaganie 1.2.2.p. Łapińska</i>)	11
	3. Procesy edukacyjne są realizowane w szkole z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobu realizacji podstawy programowej. Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane i doskonalone (<i>Wymaganie 2.3.1 p. Schmidt</i>).....	14
	4. Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są planowane. Wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych są wykorzystywane w planowaniu tych procesów. (<i>Wymaganie 2.3.2. p. Bonarska</i>)	16
	5. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się. Nauczyciele pracują wspólnie z uczniami nad doskonaleniem procesów edukacyjnych. Nauczyciele stosują różne sposoby wspierania i motywowania uczniów w procesie uczenia się. (<i>Wymaganie 2.3.3.p. Miarka</i>)	18
	6. Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce oraz motywuje ich do dalszej pracy. Informacja o postępach w nauce otrzymana w wyniku oceniania uczniów pomaga im uczyć się i planować swój indywidualny proces uczenia się.(<i>Wymaganie 2.3.4. p. Winszczyk</i>)	20
	7. W szkole lub placówce monitoruje się osiągnięcia uczniów. W szkole analizuje się wyniki monitorowania osiągnięć uczniów i wdraża się wnioski z tych analiz. (<i>Wymaganie 2.3.5. p. Piech</i>)	34
III.	Podsumowanie	37
IV.	Aneks	38
	1. Ankieta dla nauczycieli	38
	2. Ankieta dla uczniów	42
	3. Ankieta dla rodziców	45
	4. Bibliografia	46

I. PLAN EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ

1. Wybrany obszar pracy szkoły

W roku szkolnym 2013/2014 dyrektor Centrum Edukacji Ekonomiczno-Handlowej - Joanna Stomska wraz z zespołem ewaluacyjnym podjęli decyzję o przeprowadzeniu ewaluacji wewnętrznej dotyczącej określenia stopnia nabywania przez uczniów wiadomości i umiejętności, a także zagadnień związanych z analizą przebiegających w szkole procesów edukacyjnych. Wybór powyższego zagadnienia spowodowany został potrzebą autodiagnozy procesów edukacyjnych przebiegających w szkole, oraz pogłębionej diagnozy efektów dydaktycznych w celu polepszenia jakości kształcenia i zwrócenia szczególnej uwagi na obszary działalności dydaktycznej najsłabiej funkcjonującej w szkole.

2. Cel ewaluacji wewnętrznej

1. Określenie efektów programów, projektów, działań podejmowanych lub realizowanych w szkole.
2. Identyfikacja słabych i mocnych stron ewaluowanego obszaru.
3. Analiza wyników i metod nauczania.
4. Podniesienie jakości pracy szkoły w zakresie wyników nauczania, wyników egzaminów zewnętrznych.
5. Budowanie u uczniów odpowiedzialności w procesie uczenia się.
6. Ponadto ewaluacja powinna odpowiedzieć na pytania czy:
 - a) procesy edukacyjne realizowane są w szkole zgodnie z zalecanymi warunkami i sposobami realizacji podstawy programowej,
 - b) procesy edukacyjne są planowane, monitorowane i doskonalone,
 - c) w szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów – analizuje się wyniki tego monitoringu oraz wdraża wnioski z tej analizy,
 - d) ocenianie uczniów daje im informację o postępach, pomaga im się uczyć i planować proces uczenia się.

EFEKTY DZIAŁALNOŚCI DYDAKTYCZNEJ, WYCHOWAWCZEJ I OPIEKUŃCZEJ ORAZ INNEJ DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ SZKOŁY

Szkoła lub placówka osiąga cele zgodne z polityką oświatową państwa.

Szkoła lub placówka doskonalili efekty swojej pracy.

Wymaganie 1.2. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności
--

<i>Charakterystyka wymagania na poziomie D</i>	<i>Charakterystyka wymagania na poziomie B</i>
<p>1.2.1. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.</p> <p>1.2.2. W szkole lub placówce diagnozuje się i analizuje osiągnięcia uczniów, uwzględniając ich możliwości rozwojowe.</p>	<p>1.2.2. W szkole formułuje się i wdraża wnioski z analizy osiągnięć uczniów, dostrzegane są możliwości uzyskiwania przez uczniów lepszych wyników w nauce. Wdrożone wnioski przyczyniają się do poprawy wyników w nauce uczniów.</p>
PROCESY ZACHODZĄCE W SZKOLE	
<p>Procesy zachodzące w szkole służą prawidłowej realizacji przyjętej w szkole koncepcji pracy. W szkole dba się o prawidłowy przebieg i doskonalenie procesów edukacyjnych.</p>	
Wymaganie 2.3. Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	
<i>Charakterystyka wymagania na poziomie D</i>	<i>Charakterystyka wymagania na poziomie B</i>
<p>2.3.1. Procesy edukacyjne są realizowane w szkole z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobu realizacji podstawy programowej.</p> <p>2.3.2. Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są planowane.</p> <p>2.3.3. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.</p> <p>2.3.4. Ocenianie uczniów daje im informację</p>	<p>2.3.1. Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane i doskonalone.</p> <p>2.3.2. Wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych są wykorzystywane w planowaniu tych procesów.</p> <p>2.3.3. Nauczyciele pracują wspólnie z uczniami nad doskonaleniem procesów edukacyjnych. Nauczyciele stosują różne sposoby wspierania i motywowania uczniów w procesie uczenia się.</p> <p>2.3.4. Informacja o postępach w nauce</p>

o ich postępach w nauce oraz motywuje ich do dalszej pracy.	otrzymana w wyniku oceniania uczniów pomaga im uczyć się i planować swój indywidualny proces uczenia się.
2.3.5. W szkole lub placówce monitoruje się osiągnięcia uczniów.	2.3.5. W szkole analizuje się wyniki monitorowania osiągnięć uczniów i wdraża się wnioski z tych analiz.

Sformułowane pytania kluczowe:

1. Czy programy nauczania, podręczniki, plany nauczycielskie oraz praktyka dydaktyczna są odpowiednio powiązane z podstawą programową?
2. Jaka jest skuteczność diagnozy możliwości uczniów o różnych uzdolnieniach?
3. Jaka jest efektywność działań nakierowanych na pełne wykorzystanie możliwości wszystkich uczniów?
4. Jakie metody analizowania i doskonalenia procesów edukacyjnych są stosowane w szkole?
5. Jakie metody planowania dydaktycznego funkcjonują w szkole?
6. Jakie procedury zapewniają modyfikację planów dydaktycznych?
7. Które aspekty procesów edukacyjnych sprzyjają uczeniu się uczniów?
8. Jakie stosuje się metody wspierania uczenia się uczniów oraz współpracy z uczniami w tym zakresie?
9. Jakie znaczenie ma ocenianie szkolne dla informowania uczniów o osiągnięciach i ich motywowania?
10. W jaki stopniu ocenianie szkolne pomaga uczniom organizować uczenie się?
11. W jakim stopniu wyniki pomiaru dydaktycznego wykorzystywane są do modyfikacji działań nauczycielskich?

3. Metody badawcze wykorzystane do analizy funkcjonowania szkoły w środowisku lokalnym.

Do analizy wymagania dotyczącego ewaluowanych obszarów zostaną wykorzystane następujące metody badawcze:

1. Obserwacja uczestnicząca.
2. Ankieta skierowana do uczniów nauczycieli.
3. Analiza dokumentacji szkolnej, wyników nauczania.

4. Próba badawcza

Próba badawcza obejmuje:

1. Uczniów szkoły.
2. Nauczycieli.

5. Zespół ewaluacyjny

Imię i nazwisko lidera	Obszary do opracowania	Członkowie podzespołów ewaluacyjnych
Łapińska Justyna	1.2.2 D+B	Tatiana Konatkiewicz-Brol Izabela Ruba-Gałuszka Łukasz Sitarz
Hanna Bonarska	2.3.2 D+B	Agnieszka Franke Jacek Klica Beata Kusiak
Hanna Miarka	2.3.3 D+B	Anna Głowinkowska Aleksandra Koziol Barbara Mazurkiewicz Marcin Michalik
Gabriela Piech	2.3.5 D+B	Katarzyna Krawczuk Agnieszka Mazurkiewicz Natalia Napieralska
Schmidt Marcelina	2.3.1 D+B	Katarzyna Chojnacka Hanna Klica Jolanta Charaputa Teresa Sekuła
Jolanta Winszczyk	1.2.1 D 2.3.4 D+B	Grażyna Jarząbek Joanna Kaliga Agata Światły

6. Harmonogram ewaluacji

Przebieg czynności/zadania	Czas wykonania/terminy	Nauczyciele odpowiedzialni
Przygotowanie planu ewaluacji wewnętrznej	Do 13.09. 2013 r	Justyna Łapińska
Spotkanie organizacyjne zespołu ewaluacyjnego wraz z członkami podzespołów	Do 20.09.2013 r.	Wg. harmonogramu Zespół ewaluacyjny
Pierwsze robocze spotkanie zespołu ewaluacyjnego i całego grona pedagogicznego. Kolejne terminy spotkań zespołu ustalane będą według zapotrzebowania.	21.10.2013 r.	Zespół ewaluacyjny
Analiza informacji, wyciąganie wniosków, praca warsztatowa grona pedagogicznego.	20.09 - 15.11.2013 r.	Zespół ewaluacyjny
Przygotowanie raportu z ewaluacji	25.11 - 28.02.2014 r.	Zespół ewaluacyjny
Przedstawienie raportu dyrektorowi i Radzie Pedagogicznej	Marzec 2014 r.	Zespół ewaluacyjny

7. Sposób prezentacji wyników ewaluacji wewnętrznej

Wyniki ewaluacji wewnętrznej zaprezentowane zostaną:

- a) nauczycielom na Radzie Pedagogicznej
- b) uczniom podczas godziny do dyspozycji wychowawcy
- c) rodzicom podczas zebrania z rodzicami

Ponadto raport z ewaluacji opublikowany zostanie na stronie internetowej szkoły, a wersja papierowa będzie ogólnodostępna w bibliotece szkolnej.

II. ANALIZA I INTERPRETACJA EWALUOWANEGO OBSZARU

1. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej (Wymaganie 1.2.1. p. Winszczyk).

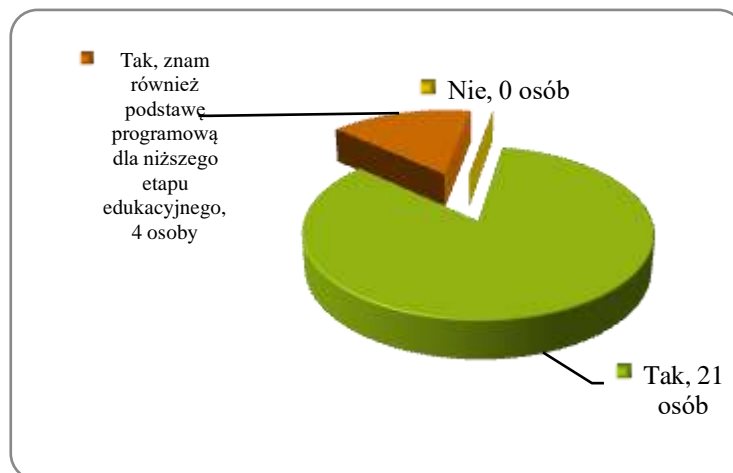
Do zebrania danych zespół ewaluacyjny opracował kwestionariusz ankiety dla nauczycieli, zawierający 25 pytań dotyczących całego badanego obszaru (załącznik 1). Pytania 1-8 dotyczyły wymaganie 1.2.1.D -Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej. Próba badawcza objęła 25 nauczycieli Centrum Edukacji Ekonomiczno-Handlowej.

Na podstawie przeprowadzonej ankiety oraz jej analizy można stwierdzić, że:

- uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zawarte w podstawie programowej,
- wszyscy ankietowani nauczyciele znają podstawę programową, wśród nich 4 osoby znają również podstawę programową dla szkoły gimnazjalnej (wykres 1),
- programy nauczania, które wykorzystywane są przez wszystkich nauczycieli zawierają aktualną podstawę programową (wykres 2),
- większość nauczycieli zapoznała się z podstawą programową wykorzystując lekturę własną (17 osób), pozostali ankietowani uczestniczyli w szkoleniach, kursach, równie chętnie wykorzystywali do tego celu Internet (wykres 3) ,
- nauczyciele monitorują realizację podstawy programowej na lekcji (17 osób), część robi to na koniec semestru (7 osób), tylko jedna osoba ankietowana pozostawia tę czynność na koniec roku szkolnego (wykres 4),
- realizowany program nauczania gwarantuje efektywne nauczanie treści zapisanych w podstawie programowej i dotyczy to wszystkich treści (13 ankietowanych) lub większości treści (12 ankietowanych) (wykres 5),
- warunki lokalowe szkoły i wyposażenie sal lekcyjnych w pełni pozwalają na realizację podstawy programowej i przyjętego programu nauczania to opinia 6 osób, odpowiedzi „raczej tak” udzieliło 17 ankietowanych nauczycieli, tylko 2 osoby odpowiedziały że „raczej nie” pozwalają na prawidłową realizację (wykres 6). Na pytanie jakich elementów wyposażenia sali brakuje, by prawidłowo realizować założenia podstawy programowej i przyjętego programu nauczania (załącznik 1, pytanie 7) nauczyciele wskazywali na: sprzęt multimedialny w każdej sali (rzutniki, projekторы, ekrany, komputery), plansze i słowniki w sali lekcyjnej, sprzęt sportowy,

- w ubiegłym roku szkolnym wszyscy nauczyciele uczący w klasach pierwszych zrealizowali minimum podstawy programowej (20 ankietowanych). Pytanie to nie dotyczyło 5 nauczycieli (wykres 7).

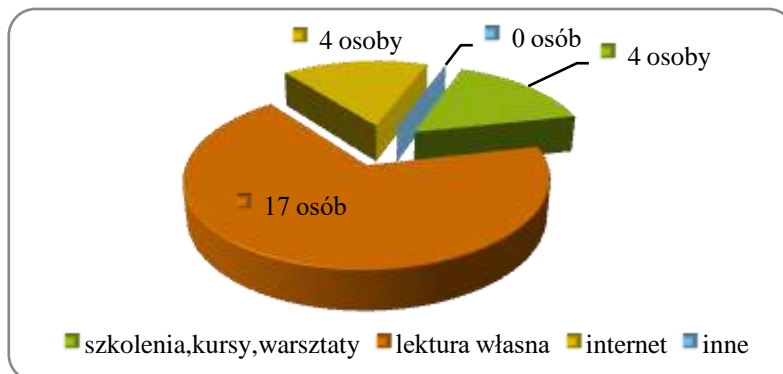
Czy zna Pan/Pani podstawę programową nauczanego przez siebie przedmiotu? (załącznik 1, pytanie 1)

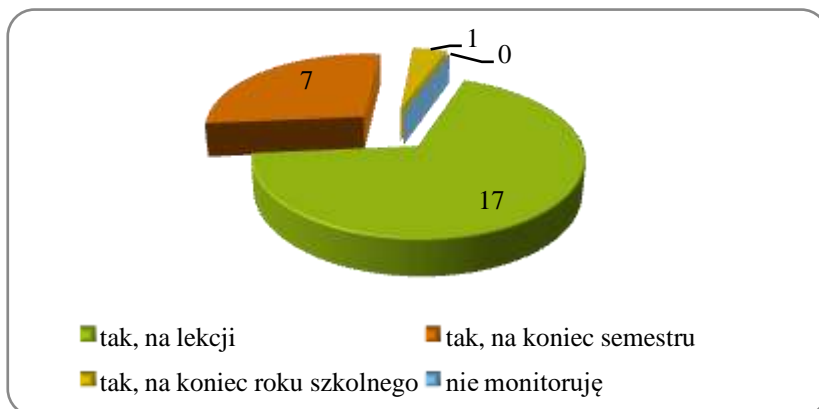
Czy przyjęty przez Pana/Panią program nauczania zawiera aktualną podstawę programową?(załącznik 1, pytanie 2)

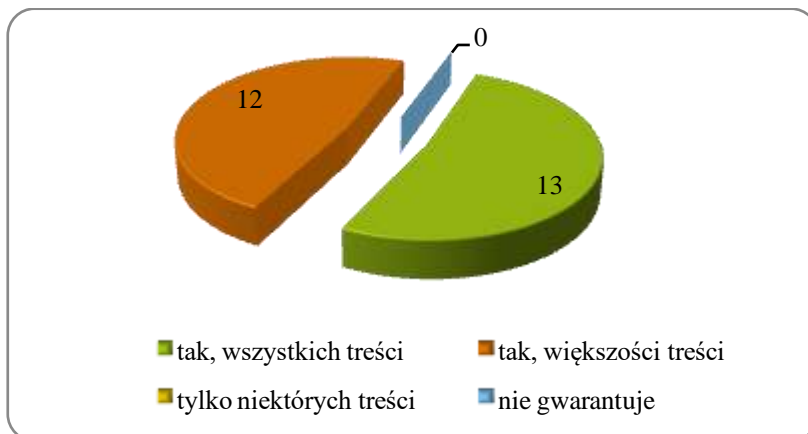
W jaki sposób zapoznał się Pan/Pani z podstawą programową? (załącznik 1, pytanie 3)

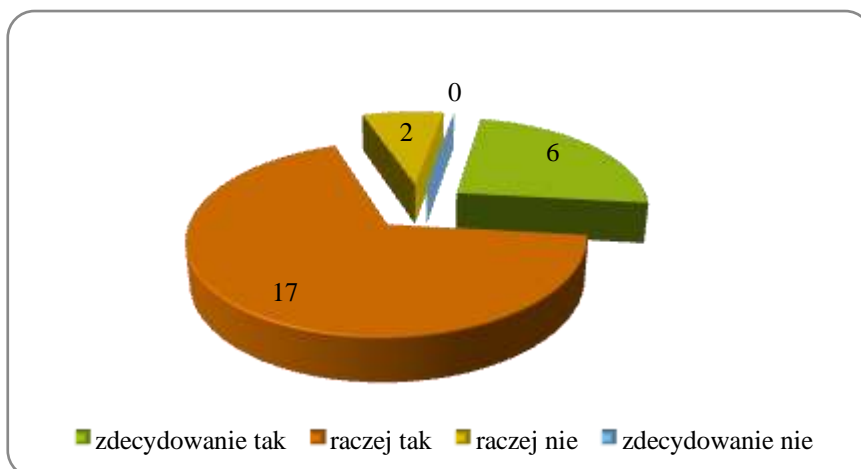
Czy monitoruje Pan/Pani realizację podstawy programowej? (załącznik 1, pytanie 4)

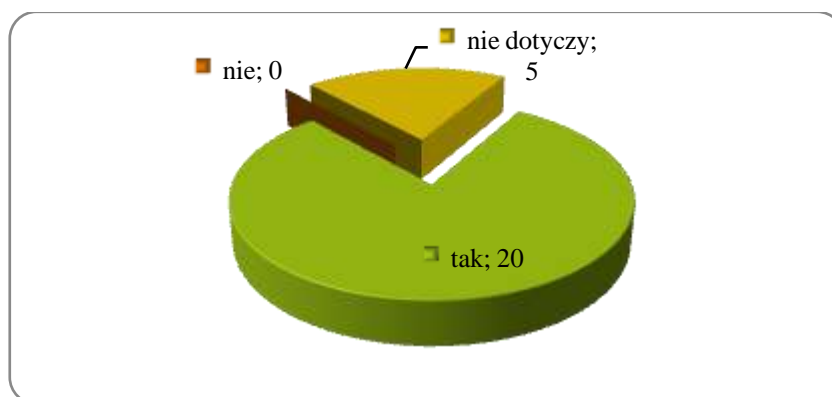
Czy realizowany przez Pana/Panią program nauczania gwarantuje efektywne nauczanie treści ujętych w podstawie programowej?(załącznik 1, pytanie 5)

Czy warunki lokalowe szkoły i wyposażenie sal lekcyjnych pozwalają Panu/Pani na prawidłową realizację podstawy programowej i przyjętego programu nauczania? (załącznik 1, pytanie 6)

Czy zrealizował Pan/Pani w ubiegłym roku szkolnym minimum podstawy programowej w klasach pierwszych? (załącznik 1, pytanie 8)

Kształcenie zawodowe

W roku szkolnym 2012/2013 przyjęto szkolne plany nauczania opracowane na podstawie ramowych planów nauczania. Następnie przeanalizowano podstawę kształcenia w zawodzie i umiejętności z tej podstawy przyporządkowano do poszczególnych przedmiotów, biorąc pod uwagę m.in. liczbę godzin przedmiotów zawodowych wynikającą ze szkolnego planu nauczania i liczbę godzin przeznaczonych na realizację kwalifikacji wspólnych dla wszystkich zawodów, podstawy kształcenia w zawodzie i kwalifikacji właściwych dla zawodu.

Po zakończeniu roku szkolnego 2012/2013 dokonano rozliczenia realizacji umiejętności zawodowych określonych w podstawie kształcenia w zawodzie.

Z powodu braku podręczników do kształcenia zawodowego nauczyciele korzystali z podręczników opracowanych na podstawie poprzedniej podstawy kształcenia. W roku szkolnym 2013/2014 Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne przygotowały podręczniki i książki do kształcenia dla nowej podstawy programowej. Nauczyciele otrzymali komplety tych pozycji. Należy jednak zauważyć, że nie wszystkie posiadają dopuszczenie MEN, stąd należy ciągle porównywać ich treść z podstawą programową kształcenia w zawodzie.

2. Diagnoza osiągnięć uczniów z uwzględnieniem ich możliwości rozwojowych

(Wymaganie 1.2.2. p. Łapińska).

W szkole na bieżąco diagnozuje się osiągnięcia uczniów uwzględniając ich możliwości rozwojowe.

Diagnoza możliwości uczniów dokonywana jest na bieżąco podczas pracy dydaktycznej na zajęciach lekcyjnych, podczas zajęć dodatkowych, a także podczas obserwacji ucznia w codziennym życiu klasy i szkoły. Nauczyciele poprzez obserwację oraz wyniki pomiarów

dydaktycznych potrafią rozpoznać możliwości rozwojowe uczniów z uwzględnieniem pracy z uczniem zdolnym, ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi, z uczniem zaniedbanym środowiskowo, czy sprawiającym problemy wychowawcze.

Ponadto w ramach opieki psychologiczno-pedagogicznej każdy nauczyciel zobowiązany jest do stosowania się do zaleceń zawartych w opiniach z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Każdego roku nauczyciele na bieżąco zapoznawani są z aktualnymi zaleceniami PPP dotyczącymi pracy z uczniem na terenie szkoły.

Podczas zebrań Zespołu Wychowawczego oraz bieżącej pracy wychowawczej nauczyciele, pedagog szkolny oraz dyrekcja analizują osiągnięcia oraz postępy dydaktyczno-wychowawcze uczniów. Powyższa analiza służy indywidualnemu podejściu do ucznia wymagającego dodatkowego wsparcia oraz opieki. Indywidualne podejście do ucznia w procesie dydaktyczno-wychowawczym najczęściej realizowane jest poprzez: organizowanie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, specjalistycznych (terapię) oraz: dodatkowe tłumaczenie treści omawianych na zajęciach lekcyjnych, tłumaczenie poleceń, zadań domowych, pozostawianie więcej czasu na dokończenie prac, dostrzeganie oraz chwalenie nawet najmniejszych postępów uczniów, organizowanie pomocy rzeczowej, otaczanie opieką i wsparciem psychoedukacyjnym rodziców.

Wypowiedzi nauczycieli w zakresie diagnozy oraz analizy osiągnięć uczniów wskazują na *(Załącznik nr 1. Ankieta dla nauczycieli)*:

- Nauczyciele w zdecydowanej większości dostosowują wymagania dla uczniów posiadających opinię z PPP,
- Nauczyciele poza bieżącą obserwacją dokonują oceny możliwości uczniów m.in. poprzez: analizę opini z PPP, przeprowadzanie sprawdzianów na wstępie, a także analizę ocen oraz wyników egzaminu gimnazjalnego,
- Uczniowie są najczęściej oceniani poprzez sprawdziany, odpowiedź ustną i kartkówki. Ale również przez zadania domowe, badania wyników nauczania, ćwiczenia na lekcji indywidualne i w grupie, próbne matury, testy, gry dydaktyczne, sprawdziany umiejętności obsługi programów, sprawdziany umiejętności ruchowych, sprawdziany wielozadaniowe, prace nad projektem, wypracowania, konkursy, diagnozy, praktyczne prace dodatkowe oraz obserwacje pracy na lekcji.
- Przy analizie osiągnięć uczniów nauczyciele biorą pod uwagę ich możliwości rozwojowe,

- Nauczyciele najczęściej rozmawiają z uczniami na temat ich trudności w nauce, uzasadniają wystawioną ocenę,
- Ponadto nauczyciele w zdecydowanej większości uważają, iż podejmowaną przez szkołę działania przyczyniają się do podniesienia wyników w nauce,
- Analiza osiągnięć uczniów, indywidualizacja pracy dydaktycznej oraz wychowawczej, obserwacja aktywności ucznia w szkole wpływają na formułowanie wniosków mających na celu poprawę wyników w nauce w postaci planów pracy, planów naprawczych, tematyki zajęć profilaktycznych oraz doboru najodpowiedniejszych narzędzi i metod edukacyjnych.

Spośród odpowiedzi nauczycieli dotyczących sposobu wykorzystywania wiedzy dotyczącej osiągnięć uczniów wskazywano następujące propozycje (Analiza wypowiedzi 26 nauczycieli, Załącznik nr 1):

- „wiem o jakim stopniu trudności rozwiązywać zadania na lekcjach i co wymagać od uczniów w trakcie odpowiedzi, czy też prac pisemnych“,
- „mogę różnicować wymagania“,
- „na podstawie wiedzy o osiągnięciach uczniów dobieram metody pracy podczas lekcji“,
- „angażuję uczniów do udziału w zawodach sportowych, konkursach wiedzy, projektach związanych np. ze zdrowiem, działalnością prosportową i prozdrowotną na terenie szkoły“,
- „wiedzę i osiągnięcia uczniów traktuję w sposób indywidualny - dostosowuję materiały do indywidualnych potrzeb ucznia - staram się pracować z uczniem rozwijając jego zdolności i zainteresowania“,
- „dokonuję korekty swoich zajęć, dobieram odpowiednie metody i środki pracy, zgłaszam uczniów do konkursów, czasem zmusza mnie to do powtórek, a czasem pozwala na szybszą realizację nauczanych treści“,
- „satisfakcja z przygotowania uczniów do pracy zawodowej“,
- „im lepsze osiągnięcia ucznia, tym większe i trudniejsze stawiam przed nim zadania. Słabe wyniki ucznia zmuszają mnie do analizy powodów tego stanu. Czy uczeń nie ma możliwości, czy być może przekazywane treści nie są wystarczające itp.“,
- „informację o stosowanych metodach nauczania o ich poprawności i skuteczności“,
- „opracowywanie doskonalszych metod nauczania“,

- „dostosowuję metody, formy pracy oraz tempo pracy na lekcji do potrzeb uczniów, różnicuję zadania ze względu na osiągnięcia i zdolności uczniów“.

Wypowiedzi uczniów (167) potwierdzają, iż nauczyciele zachęcają ich do nauki i rozwoju poprzez: rozmowy, dodatkowe prace i zajęcia, wyjazdy edukacyjne, organizację akcji społecznych, ocenianie aktywności, motywują do podjęcia wysiłku, wykazują zainteresowanie sprawami uczniów, urozmaicają lekcje.

W zakresie pracy z uczniem słabym lub zdolnym przeprowadzony wśród nauczycieli wywiad wykazał (Nauczycieli zapytano czy zauważają wśród swoich uczniów osoby szczególnie uzdolnione lub przeciwnie – słabe w danej dziedzinie. Opracowanie p.Sitarz):

- w przypadku przedmiotów zawodowych większość nauczycieli zauważa osoby uzdolnione (8/9 ankietowanych) tak jak i osoby słabe (9/9)
- w przypadku przedmiotów ogólnokształcących nauczyciele rzadziej dostrzegają osoby szczególnie uzdolnione (4/7), natomiast każdy nauczyciel dostrzega na swoich lekcjach uczniów słabych.

W przypadku osób uzdolnionych nauczyciele umożliwiają im wykonywanie dodatkowych trudniejszych zadań, ćwiczeń, przygotowanie referatów. Uczniowie uczestniczą w olimpiadach i konkursach przedmiotowych do których przygotowują się pod opieką nauczyciela. Uczniowie mają także możliwość rozwijania innych uzdolnień w ramach organizowanych w szkole przedsięwzięć tj. Konkurs Pieśni Patriotycznej i Żołnierskiej, konkurs poetycki, Festiwal Twórczości Ekonomia, konkursy plastyczne, praca w ramach Samorządu Uczniowskiego, Szkolnej Sekcji Wolontariatu, uczestnictwo w SKSach. Powyższe zajęcia prowadzone są w ramach kół zainteresowań oraz tzw. „19 godzin“.

W przypadku uczniów słabszych, wykazujących braki w wiedzy lub mających specjalne potrzeby edukacyjne nauczyciele prowadzą zajęcia dodatkowe, poświęcają więcej czasu na pracę z uczniem w czasie lekcji, proponują dodatkowe zadania umożliwiające lepsze zrozumienie tematu. Nauczyciele dostosowują do słabszych uczniów treści nauczania i sposoby kontroli stanu wiedzy.

3. Procesy edukacyjne są realizowane w szkole z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobu realizacji podstawy programowej. Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane i doskonalone (Wymaganie 2.3.1. p. Schmidt).

Po zapoznaniu z niżej wymienioną dokumentacją:

- protokoły posiedzeń Rady Pedagogicznej,
- dokumentacji zespołów przedmiotowych,
- dzienników lekcyjnych (dziennik elektroniczny Librus)
- wywiadów z nauczycielami oraz dyrekcją,
- obserwacji

stwierdza się, iż:

Procesy edukacyjne są realizowane w szkole z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobu realizacji podstawy programowej.

Procesy edukacyjne są planowane i realizowane z uwzględnieniem zalecanych warunków i sposobu realizacji zamieszczonych w podstawie programowej. Poza tym uwzględniają bazę i możliwości placówki szkolnej. Na podstawie owych zaleceń dokonuje się decyzji w sprawie wyboru programu nauczania oraz podręczników, jak również sporządza plan pracy.

Analiza wyników wewnętrznego nadzoru pedagogicznego nad realizacją podstawy programowej dokonywana jest na bieżąco przez uczących, a jej podsumowanie odbywa się dwa razy w ciągu roku szkolnego.

W czasie obrad Rady Pedagogicznej omawia się problemy odnoszące się do realizacji podstawy programowej w oparciu o plany pracy.

W szkole planuje się obowiązkowe zajęcia edukacyjne oraz odbywa się kontrola ich realizacji na podstawie opracowanego arkusza organizacyjnego.

Uczący opracowują również plan pracy w ramach obowiązkowych zajęć wynikających z Karty Nauczyciela (tzw. „19 godzina”). Cele i harmonogram zajęć wpisany jest do prowadzonego dziennika zajęć pozalekcyjnych.

Podstawa programowa realizowana jest również poprzez przygotowywanie uczniów do olimpiad i konkursów przedmiotowych.

Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane i doskonalone.

Czynności określone w planach pracy są monitorowane, natomiast wnioski z monitoringu uwzględnia się w planach na następny rok oraz w doskonaleniu pracy bieżącej. Szczególną uwagę zwraca się na planowanie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, indywidualizacji pracy z uczniem zdolnym, a także planowanie pracy kół zainteresowań.

Monitoring obejmuje zwłaszcza zmienioną podstawę programową. Prowadzony jest przez dyrekcję. Obejmuje obserwację zajęć edukacyjnych i analizę jakościową dokumentów,

jak również analizę ilościową odbytych zajęć edukacyjnych. Oprócz tego monitoruje się częstotliwość oceniania oraz realizację godzin dodatkowych wynikających z zapisu ustawy Karty Nauczyciela.

Nauczyciele prowadzą w placówce szkolnej monitoring procesów edukacyjnych pod kątem sprawdzania skuteczności i przydatności podejmowanych działań. Posługują się takimi narzędziami jak: sprawdziany wiadomości i umiejętności, odpowiedzi ustne, prace pisemne domowe, testy, zadania wykonywane przez uczniów na lekcjach, prace indywidualne i w grupach, aktywność na zajęciach, przygotowanie materiałów źródłowych wykorzystywanych w trakcie lekcji, wykonywane indywidualnie i grupowe projekty. Wskazuje na to system Librus.

Bieżący nadzór nad przebiegiem realizacji podstawy programowej sprawują również sami nauczyciele, wchodzący w skład zespołu przedmiotów ogólnokształcących i zespołu przedmiotów zawodowych. W ramach pracy zespołów przeprowadzane są lekcje koleżeńskie, badania wyników nauczania, opracowywane są szczegółowe raporty wyników egzaminów zewnętrznych uwzględniające wnioski do dalszej pracy.

Celem prowadzonego monitoringu jest weryfikacja przebiegu realizacji podstawy programowej, zyskiwanie informacji o uczniach, ich osiągnięciach, a także ocenianie okresowe i roczne uczniów.

Wyznacznikiem monitorowania procesów w szkole są semestralne sprawozdania z realizacji planów pracy, które pomagają w planowaniu pracy dydaktycznej, zajęć wyrównawczych, rozwijających, przygotowywania uczniów do egzaminów zewnętrznych, a także planowaniu pracy kół zainteresowań i innych zajęć dodatkowych. Dotyczy to również opracowywania planu nadzoru pedagogicznego.

4. Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są planowane. Wnioski z monitorowania procesów edukacyjnych są wykorzystywane w planowaniu tych procesów (*Wymaganie 2.3.2. p. Bonarska*).

Działalność edukacyjna szkoły jest określona przez:

- szkolny zestaw programów nauczania, który uwzględniając wymiar wychowawczy, obejmuje całą działalność szkoły z punktu widzenia dydaktycznego;
- program wychowawczy szkoły obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym;
- program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym.

Szkolny zestaw programów nauczania, program profilaktyki oraz program wychowawczy tworzą spójną całość i zawierają wszystkie wymagania zawarte i opisane w podstawie programowej. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela.

Z przeprowadzonej obserwacji, analizy dokumentów oraz odbytych rozmów wynika, że procesy edukacyjne przebiegające w szkole są planowane, mają charakter zorganizowany.

Planowanie procesów edukacyjnych polega na sprecyzowaniu celów, przyporządkowaniu zadań poszczególnym celom oraz określeniu form ich realizacji.

Procesy edukacyjne przebiegające w szkole uwzględniają potrzeby i możliwości uczniów, czego wynikiem są: zajęcia zwiększające szanse edukacyjne uczniów, praca z uczniem zdolnym, zajęcia rozwijające zainteresowania.

Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są planowane. Corocznie są ustalane i zatwierdzane do realizacji plany pracy. Zasadniczymi elementami planu procesów edukacyjnych szkoły są zajęcia dydaktyczne, zajęcia dodatkowe, koła zainteresowań, działania przedsiębiorcze (SU), uroczystości i konkursy, uroczystości z udziałem rodziców, spotkania z rodzicami, przygotowanie uczniów do egzaminu maturalnego i zawodowego, wdrożenie innowacji pedagogicznych, wycieczki przedmiotowe i integracyjne.

Z początkiem każdego roku szkolnego Dyrektor dokonuje przydziału czynności dla poszczególnych pracowników szkoły oraz tworzony jest harmonogram pracy szkoły na dany rok szkolny. Zawiera on pełne informacje związane z przebiegiem roku szkolnego. Powstaje on w oparciu o potrzeby i możliwości szkoły, uwzględnia wnioski z lat poprzednich oraz wzbogacony jest o nowe inicjatywy.

Zmiany w regulaminach, statucie, szkolnym programie profilaktycznym i wychowawczym dokonywane są w miarę potrzeb przez powoływane doraźnie zespoły.

Procesy edukacyjne są planowane. Nauczyciele w oparciu o programy opracowują rozkłady materiałów nauczania na poszczególnych poziomach edukacyjnych, nauczyciele pracujący w zespołach i komisjach, opracowują kalendarz imprez i uroczystości szkolnych, plan doskonalenia zawodowego, plan ewaluacji wewnętrznej. Potwierdzeniem ww. działań są: plany, opracowania, sprawozdania dostępne u Dyrektora szkoły, wicedyrektora szkoły, u Kierownika Szkolenia Zawodowego, w sekretariacie, u przewodniczących zespołów przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych, na stronie szkoły, tablicach informacyjnych w szkole oraz w dzienniku elektronicznym.

Nauczyciele realizując wytyczone zadania dobierają podręczniki zgodne z nową podstawą programową, określają kryteria oceniania przedmiotowego oraz modyfikują zaplecze i bazę pomocy dydaktycznych.

Oprócz planów nauczania nauczyciele w oparciu o inicjatywy uczniowskie zgłaszane na początku roku szkolnego pomagają w organizacji szeregu imprez kulturalnych, organizacji wycieczek szkolnych, akcji charytatywnych.

Zdaniem nauczycieli w szkole prowadzi się monitoring procesów edukacyjnych oparty o badania osiągnięć uczniów, współpracę z rodzicami, rozmawy z uczniami i innymi nauczycielami. Potwierdzeniem monitoringu są sprawozdania z przeprowadzonych badań wyników nauczania i testów kompetencji, testów sprawdzających wiedzę, analizy wyników, protokoły z zebrań wywiadowczych i notatki z rozmów z rodzicami. Prowadzona jest analiza wyników półrocznych i rocznych, wyników testów próbnych. Monitoring odbywa się także na spotkaniach zespołów przedmiotowych oraz na Radzie Pedagogicznej czego potwierdzeniem jest protokolarz Rady Pedagogicznej, protokolarze zespołów przedmiotowych.

5. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się. Nauczyciele pracują wspólnie z uczniami nad doskonaleniem procesów edukacyjnych. Nauczyciele stosują różne sposoby wspierania i motywowania uczniów w procesie uczenia się (Wymaganie 2.3.3. p. Miarka).

- 1) W szkole przeprowadzane są lekcje koleżeńskie, które są oceniane i omawiane przez dyrekcję i grono pedagogiczne.
- 2) Dyrektor systematycznie przeprowadza hospitację lekcji, podczas których ocenia:
 - a) dostosowanie programu nauczania i metod do bazy dydaktycznej,
 - b) aktywizację uczniów, pracę z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce oraz jawność i różnorodność form oceniania,
 - c) atmosferę na lekcji i kompetencje nauczyciela.
- 3) Dyrektor sporządza sprawozdanie roczne, w którym przedstawia wnioski i zalecenia pohospitacyjne z przeprowadzonych hospitacji. W/w sprawozdanie przedstawiane jest na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.
- 4) Zajęcia lekcyjne prowadzone przez nauczycieli odbywają się według ustalonych scenariuszy, a metody i formy pracy są odpowiednio dobierane do typu i charakteru lekcji.

- 5) Nowe treści są tak dobierane przez nauczycieli, aby były dostosowane do poziomu intelektualnego i możliwości percepcyjnych uczniów.
- 6) Pakiety edukacyjne są przedstawiane dyrektorowi szkoły, przekazywane dyrekcji, oceniane przez dyrektora, udostępniane na stronie internetowej szkoły.
- 7) Na pierwszych zajęciach zapoznaje się uczniów z tematyką przedmiotu, kryteriami oceniania i wymaganiami edukacyjnymi.
- 8) Elektroniczny dziennik pozwala nauczycielom na bieżące informowanie uczniów i rodziców o: ocenach, terminach sprawdzianów, spotkaniach wywiadowczych, nieobecnościach na zajęciach szkolnych oraz pochwałach i naganach.

Nauczyciele stosują różne formy wspierania i motywowania uczniów w procesie uczenia się.

- 1) Zajęcia dodatkowe są odpowiedzią na potrzeby zgłaszane przez uczniów.
- 2) Uczniowie biorą udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych oraz różnego rodzaju akcjach np. Akcja Znicz, Góra Grosza oraz zgodnych z oczekiwaniami uczniów.
- 3) Nauczyciele podczas swoich lekcji analizują bieżące wyniki nauczania i podejmują czynności motywujące uczniów do pracy, na bieżąco przekazują informacje wychowawcom.
- 4) Uczniom stwarza się warunki do poprawy i podwyższenia ocen.
- 5) Na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej, uczniów i ich rodziców informuje się o zagrożeniach oceną niedostateczną i nieodpowiednim lub nagannym zachowaniem. Odpowiednio wcześniej przekazana informacja o proponowanej ocenie zachęca ucznia do podjęcia wysiłku w celu jej poprawienia.
- 6) Aktywizuje się uczniów do udziału w różnorodnych olimpiadach i konkursach przedmiotowych, uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych oraz zawodach sportowych. Stwarza się uczniom możliwości wykazania się różnymi umiejętnościami.
- 7) Za wysokie wyniki nauczania, uczniowie otrzymują nagrody książkowe, listy gratulacyjne dla rodziców.
- 8) Osiągnięcia uczniów w konkursach są nagradzane publicznie na apelach lub akademiach szkolnych. Pochwały są również wpisywane do dziennika elektronicznego i przekazywane rodzicom uczniów.

Wśród nauczycieli został przeprowadzony wywiad, którego celem było ustalenie sposobów wspierania i motywowania uczniów w procesie uczenia się.

W wywiadzie wzięło udział 16 nauczycieli Centrum Edukacji Ekonomiczno – Handlowej.

Na podstawie uzyskanych wyników można stwierdzić, że najczęściej spośród badanych nauczycieli stosuje pogadankę (43%) jako metodę podającą, wśród metod aktywizujących najczęściej stosowane są gry dydaktyczne (18,75%).

W metodach eksponujących 43% nauczycieli stosuje film, a 18,75% ekspozycję.

Natomiast z użyciem komputera pracuje 62,5% nauczycieli, a 37,5% przede wszystkim udostępnia dodatkowe materiały.

Według nauczycieli w największym stopniu motywuje ucznia do pracy pozytywna ocena (81,25%) oraz wyróżnianie na forum klasy i szkoły (12,5%).

6. Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce oraz motywuje ich do dalszej pracy. Informacja o postępach w nauce otrzymana w wyniku oceniania uczniów pomaga im uczyć się i planować swój indywidualny proces uczenia się (Wymaganie 2.3.4. p. Winszczyk).

Cel: Zebranie informacji, w jakim stopniu nauczyciele motywują uczniów do nauki, jak przebiega ocenianie nabytych przez nich wiadomości i umiejętności.

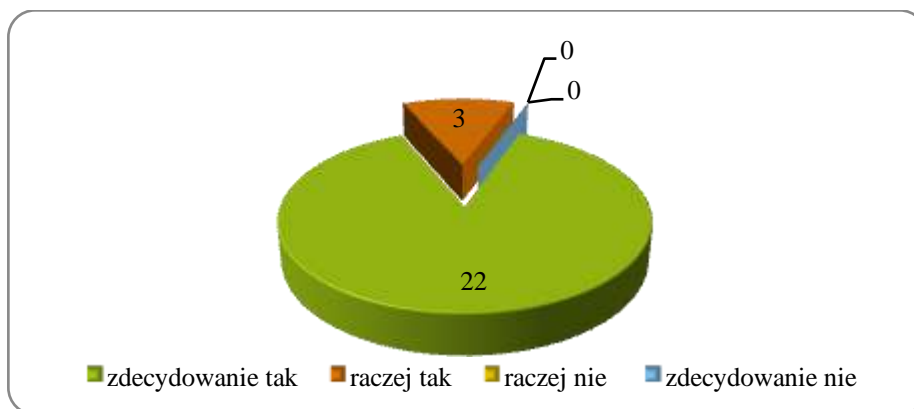
Do zebrania danych zespół opracował kwestionariusz ankiety:

- dla nauczycieli, próba badawcza objęła 25 nauczycieli (**załącznik 1**)
- dla uczniów, próba badawcza objęła 149 uczniów z klas I-IV Technikum nr 9 (**załącznik 2**)
- dla rodziców, próba badawcza objęła 107 rodziców uczniów klas I-IV wybranych losowo (**załącznik 3**).

Ankieta dla nauczycieli (załącznik 1)

Czy zapoznał Pan/Pani uczniów z programem nauczania, wymaganiami i kryteriami oceniania?(załącznik 1, pytanie 9)

Zdecydowana większość nauczycieli zapoznała uczniów z programem, wymaganiami i kryteriami oceniania, 3 ankietowanych uważa że raczej to zrobiła.

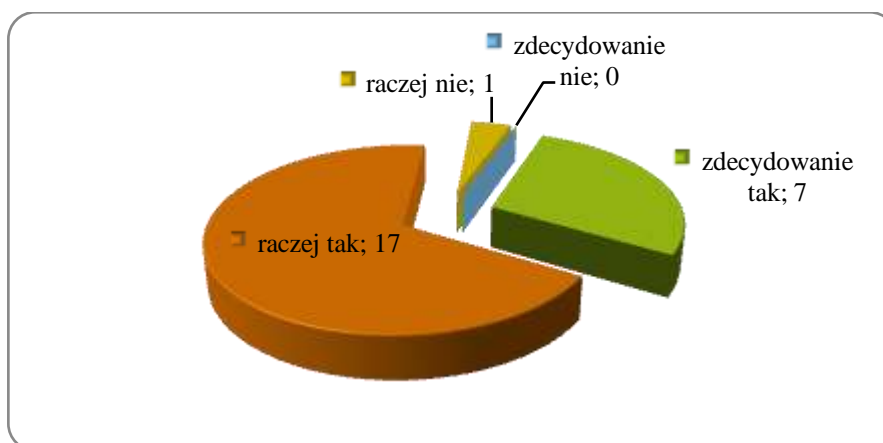
Czy dostosowuje Pan/Pani wymagania dla uczniów posiadających opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej? (załącznik 1, pytanie 10)

Ankietowani nauczyciele zawsze zapoznają się z opinią Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i dostosowują wymagania dla poszczególnych uczniów zgodnie z zaleceniami, tylko 4 osoby stwierdziły że robią to bardzo często.

Czy ocenia Pan/Pani ucznia systematycznie? (załącznik 1, pytanie 12)

Większość nauczycieli raczej systematycznie ocenia uczniów, 7 osób przyznaje że ocenia systematycznie i na bieżąco, a tylko 1 nauczyciel przyznaje się że ma z tym problem.

Czy na bieżąco informuje Pan/Pani ucznia o uzyskanych ocenach? (załącznik 1, pytanie 13)

Wszyscy nauczyciele na bieżąco informują uczniów o uzyskanych ocenach – 21

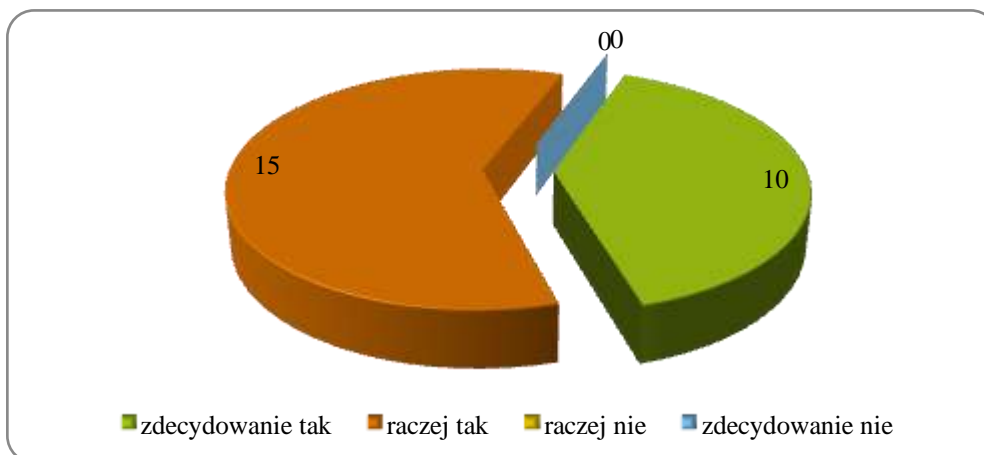
ankietowanych informuje o ocenach bez opóźnień, 4 nauczycieli stara się informować na bieżąco.

Czy uczeń ma na Pana/Pani lekcji możliwość poprawy każdej oceny? (załącznik 1, pytanie 14)

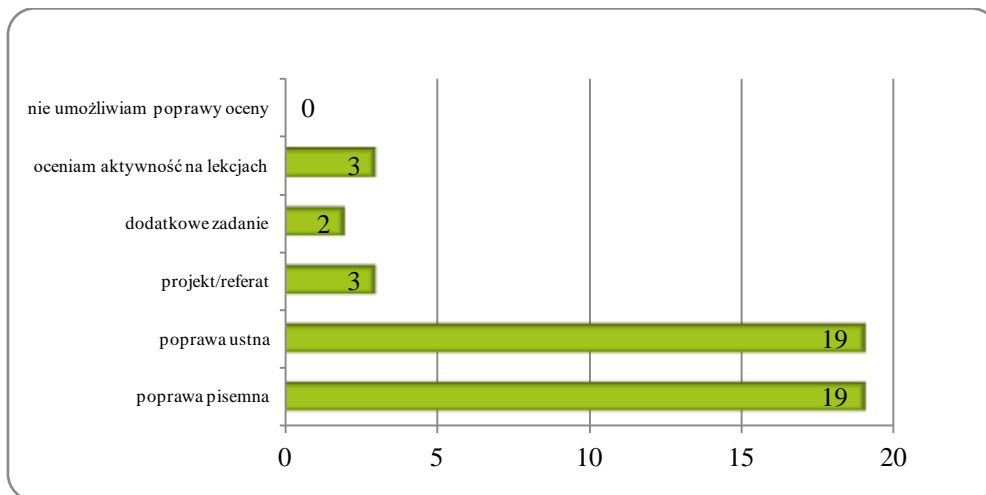
10 osób zdecydowanie potwierdzają możliwość poprawy przez ucznia uzyskanych ocen, 15

ankietowanych uważa że raczej dają uczniom szansę na poprawę każdej oceny.

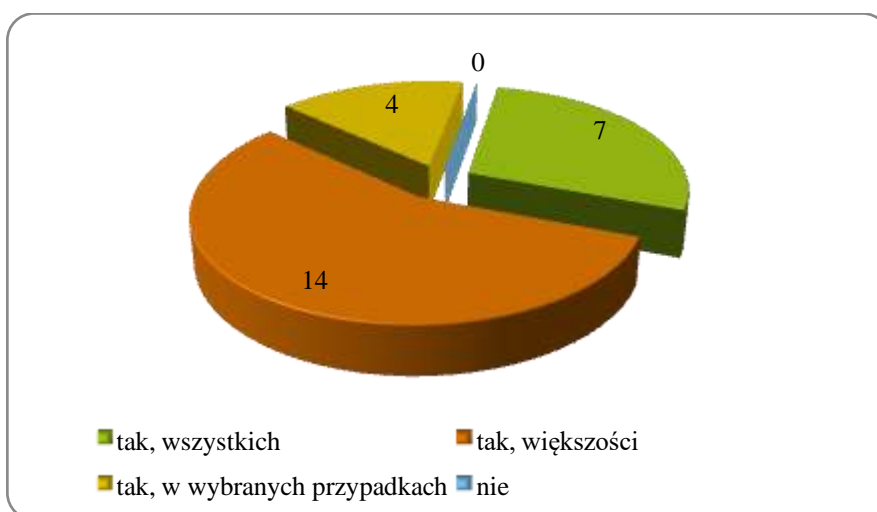
W jaki sposób najczęściej umożliwia Pan/Pani uczniom poprawę oceny? (załącznik 1, pytanie 15)

19 ankietowanych nauczycieli pozwala na poprawę ocen w formie pisemnej lub ustnej, w dalszej kolejności są projekty lub referaty, tyle samo nauczycieli ocenia aktywność ucznia na lekcji, 2 nauczycieli w ramach poprawy oceny przydziela dodatkowe zadania.

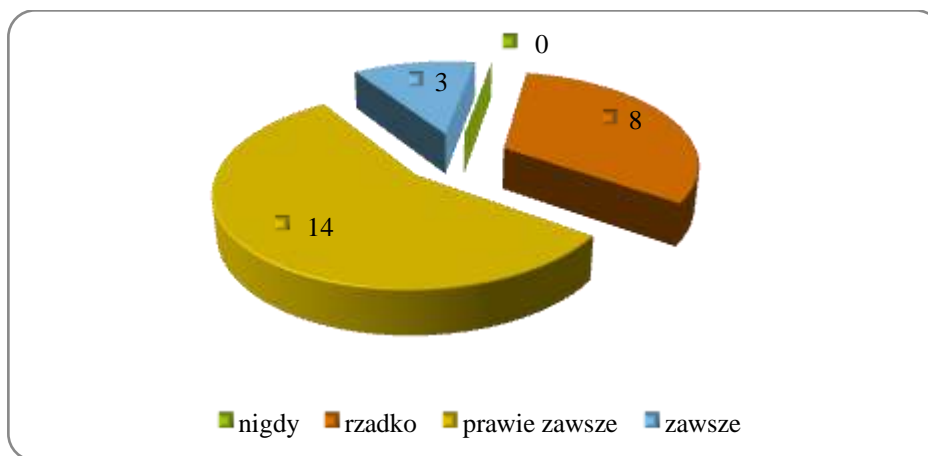
Czy analizując osiągnięcia uczniów biorą Państwo pod uwagę ich możliwości rozwojowe? (załącznik 1, pytanie 16)

14 nauczycieli zwraca uwagę na możliwości rozwojowe uczniów i to w większości przypadków, 7 ankietowanych przyznaje że dotyczy to każdego ucznia, natomiast 4 tylko w niektórych przypadkach przy analizie osiągnięć bierze pod uwagę jego możliwości rozwojowe.

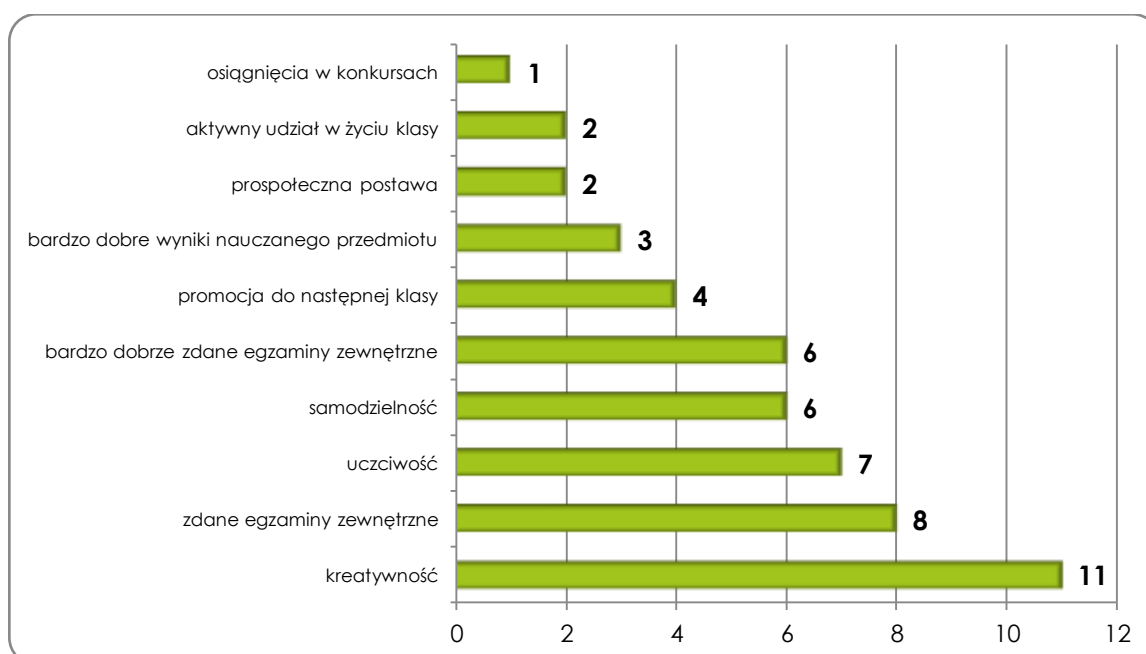
Czy rozmawia Pan/Pani z uczniem na temat jego trudności w nauce? (załącznik 1, pytanie 19)

W przypadku, gdy uczeń ma trudności w nauce 3 nauczycieli stwierdza że zawsze z nim rozmawia, prawie zawsze deklaruje 14 ankietowanych, natomiast 8 rzadko podejmuje rozmowę z uczniem.

Które z wymienionych poniżej osiągnięć/umiejętności Twoich uczniów są dla Ciebie najistotniejsze? (załącznik 1, pytanie 21)

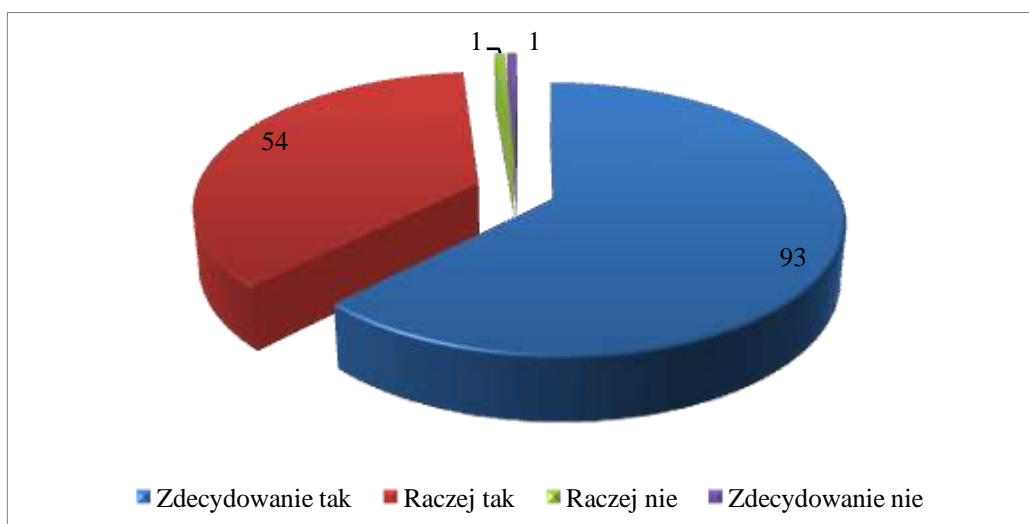
Dla nauczycieli najważniejsze jest, aby ich wychowanek był kreatywny, zdał egzaminy zewnętrzne, był samodzielny i uczciwy, mniej istotne są osiągnięcia w konkursach, aktywność na terenie klasy czy prospołeczna postawa ucznia.

Ankieta dla uczniów (załącznik 2)

Czy nauczyciele na pierwszych lekcjach zapoznali Cię z programem nauczania, wymaganiami i kryteriami oceniania?

Uczniowie w większości twierdzą, że zostali zapoznani z programem nauczania, wymaganiami i kryteriami oceniania (147 osób na 149 badanych).

Czy jesteś systematycznie oceniany?

Uczniowie w większości uważają, że są systematycznie oceniani, ale tylko z niektórych przedmiotów (86 osób). 40-stu ankietowanych stwierdziło, że nauczyciele ze wszystkich przedmiotów systematycznie ich oceniają. 4 osoby uważają, że nauczyciele nie oceniają systematycznie ich wiedzy.

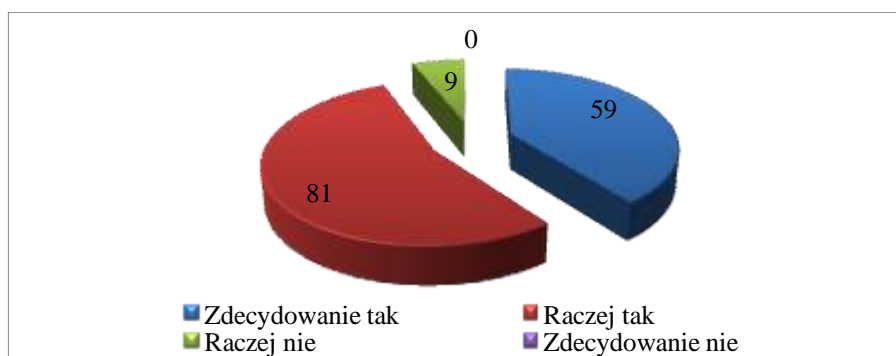
Czy jesteś oceniany sprawiedliwie i obiektywnie?

81 osób uważa, że jest oceniana przez nauczycieli sprawiedliwie i obiektywnie tylko z niektórych przedmiotów. 57 osób twierdzi, że ze wszystkich. 11 osób odpowiedziało, że nie jest sprawiedliwie oceniana.

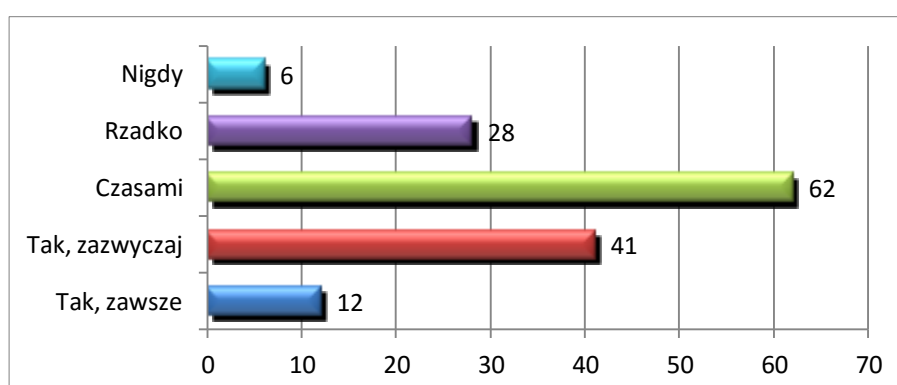
Czy jesteś na bieżąco informowany o uzyskanych ocenach?

Według uczniów nauczyciele raczej na bieżąco informują o uzyskanych ocenach (81 osób). 59 uczniów twierdzi, że jest informowana o ocenach. 9 ankietowanych udzieliło odpowiedzi, że raczej nie wie, jaką ocenę uzyskali z danego przedmiotu.

Czy podczas wystawiania oceny nauczyciel ją uzasadnia i podaje wskazówki do dalszej pracy?

12 ankietowanych uważa, że nauczyciele przy wystawianiu oceny uzasadniają ją i podają wskazówki do dalszej pracy, 41 osób twierdzi, że zazwyczaj tak robią, 62 uczniów odpowiedziało, że czasami. 28 osób stwierdziło, że rzadko otrzymują wskazówki, a 6 ankietowanych nie otrzymuje wskazówek wcale.

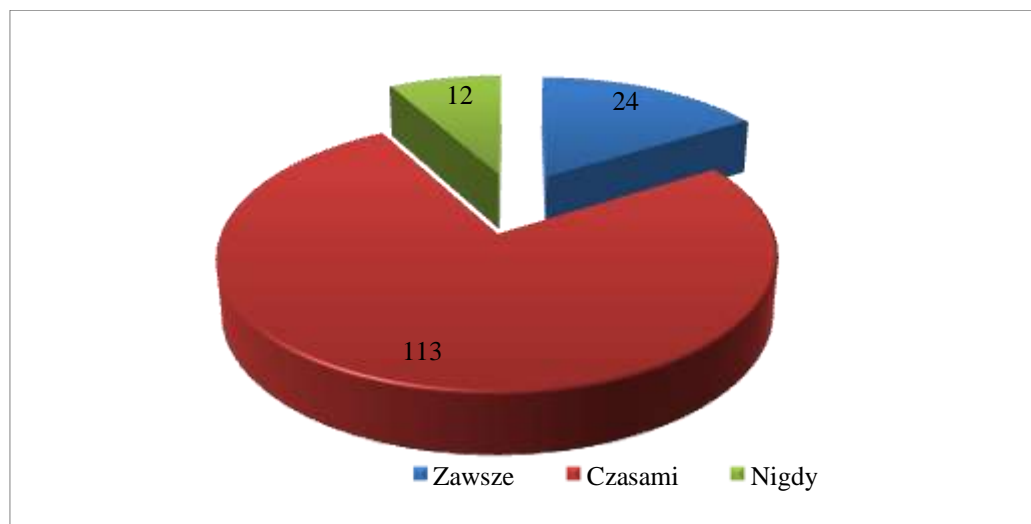
Czy masz możliwość poprawy oceny?

Uczniom stwarzane są warunki do poprawy i podwyższania ocen ze wszystkich przedmiotów (46 ankietowanych), z większości przedmiotów (78 ankietowanych), z niektórych przedmiotów (25 ankietowanych).

Czy wystawiona ocena motywuje Cię do dalszej pracy?

Wystawiona przez nauczycieli ocena zdecydowanie czasami motywuje uczniów do dalszej pracy (113 osób). Dla 24 osób uzyskana ocena zawsze jest motywująca do dalszej pracy. 12 ankietowanych odpowiedziało, że wysokość oceny nie ma wpływu na ich motywację do nauki.

Czy w szkole rozwijasz swoje zainteresowania?

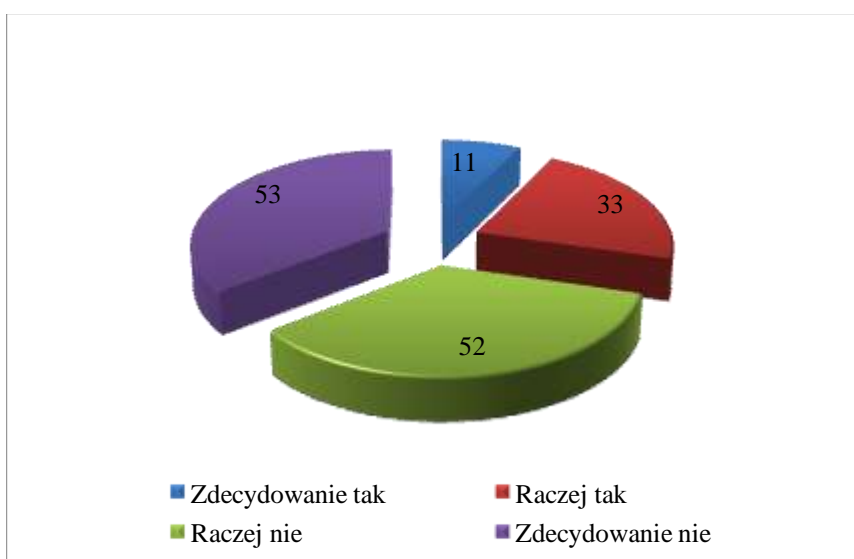
Uczniom o indywidualnych zainteresowaniach szkoła stwarza warunki do uczestnictwa w kołach przedmiotowych. Ponad połowa ankietowanych (78 osób) uważa, że w szkole może rozwijać

swoje zainteresowania. Natomiast 71 uczniów twierdzi, że szkoła nie umożliwi im realizowania swoich indywidualnych zainteresowań.

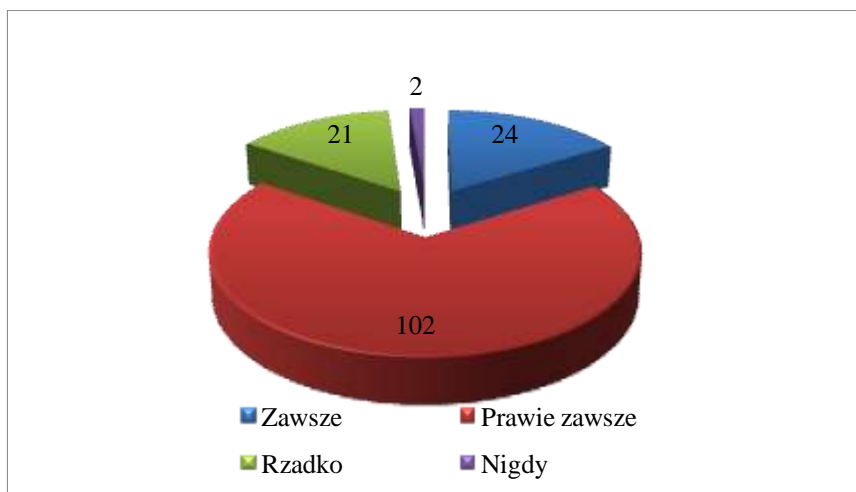
Czy uczęszczasz na zajęcia dodatkowe organizowane w szkole?

Mniej niż połowa ankietowanych uczniów uczęszcza na zajęcia dodatkowe organizowane w szkole (44 osoby). 52 osoby raczej nie uczęszczają, 53 osoby zdecydowanie nie uczęszczają na kółka przedmiotowe prowadzone w szkole.

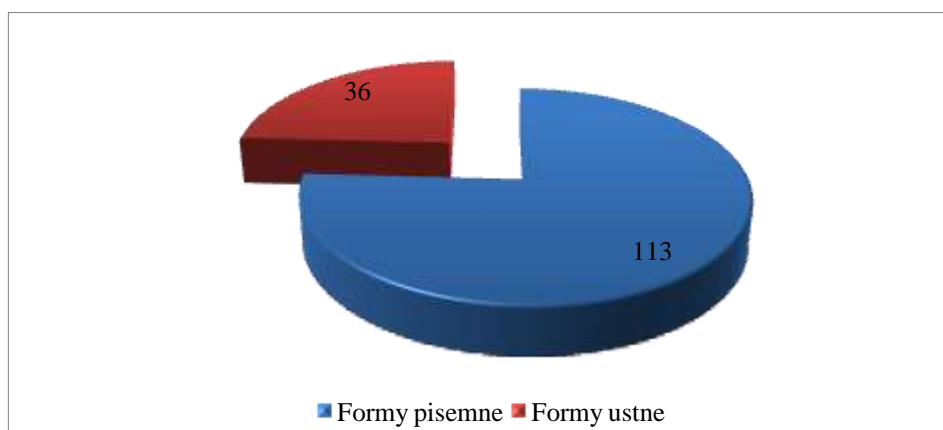
Czy wiesz dlaczego otrzymałeś taką a nie inną ocenę?

Ponad połowa ankietowanych odpowiedziała, że prawie zawsze wie dlaczego otrzymała daną ocenę, 24 osoby wiedzą to zawsze. 21 uczniów rzadko dowiadyuje się o wystawieniu takiej a nie innej oceny, a 2 osoby nigdy.

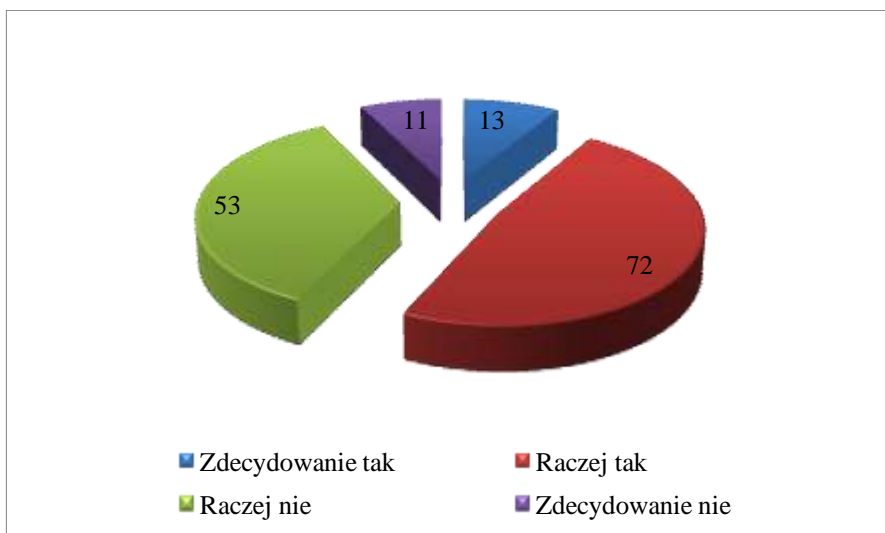
Jakie sposoby oceniania najlepiej informują Cię o postępach w nauce?

Wśród najlepszych form opanowania treści podstawy programowej uczniowie w większości podają formy pisemne, jako lepiej informujące ich o postępach w nauce (113 ankietowanych). Dla 36 osób formy ustne są lepszym sposobem na sprawdzenie postępów w nauce.

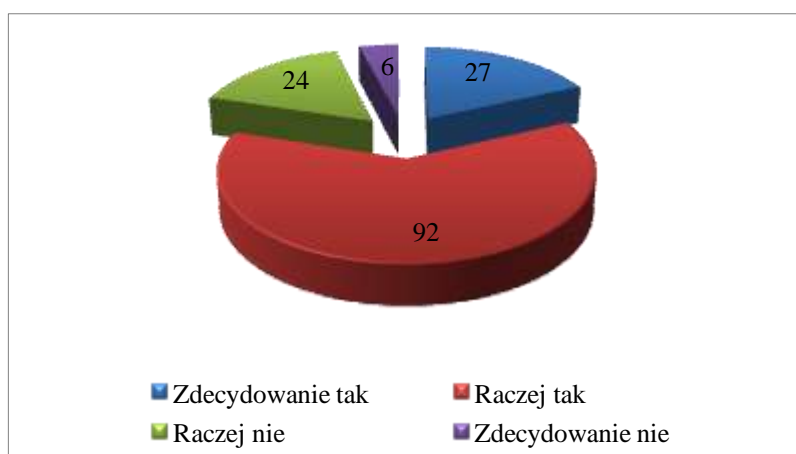
Czy otrzymałeś od nauczyciela wskazówki, które pomogły Ci się uczyć?

85 osób otrzymuje wskazówki, które pomagają im się uczyć (72 uczniów raczej tak, 13 uczniów zdecydowanie tak). Wśród ankietowanych 53 osoby uważają, że nauczyciele nie udzielają im wskazówek do lepszej pracy, 11 osób twierdzi, że zdecydowanie nie otrzymuje porad do nauki.

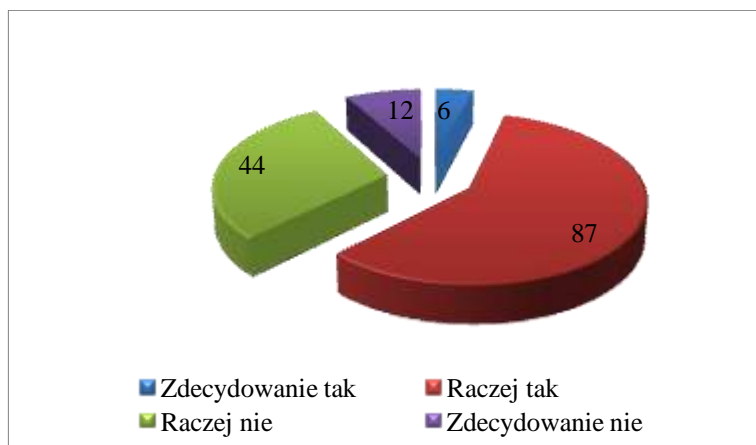
Czy aktywnie uczestniczysz w zajęciach lekcyjnych?

Uczniowie twierdzą, że aktywnie uczestniczą w zajęciach lekcyjnych (27 osób – zdecydowanie tak, 92 osoby – raczej tak). Spośród ankietowanych 24 uczniów raczej nie uczestniczy aktywnie w lekcji, a 6 osób zdecydowanie nie wykazuje się aktywnością na lekcjach.

Czy nauczyciele pomagają Ci, gdy masz trudności w nauce?

Wg uczniów nauczyciele stwarzają uczniom szansę na poprawę ocen, proponują pomoc, gdy uczniowie mają trudności w nauce (93 ankietowanych). 44 osoby uważają, że takiej pomocy od nauczycieli raczej nie otrzymują. 12 uczniów zdecydowanie nie uzyskuje pomocy od nauczycieli, gdy mają problemy w nauce.

Czy nauczyciele rozmawiają z Tobą na temat Twoich sukcesów/porażek?

Ponad połowa ankietowanych twierdzi, że nauczyciele rzadko rozmawiają z uczniami na temat ich sukcesów i porażek (81 uczniów). 36 osób odpowiedziało, że nigdy nie rozmawiało na ten temat z nauczycielem. Tylko 29 uczniów uważa, że prawie zawsze może liczyć na taką rozmowę.

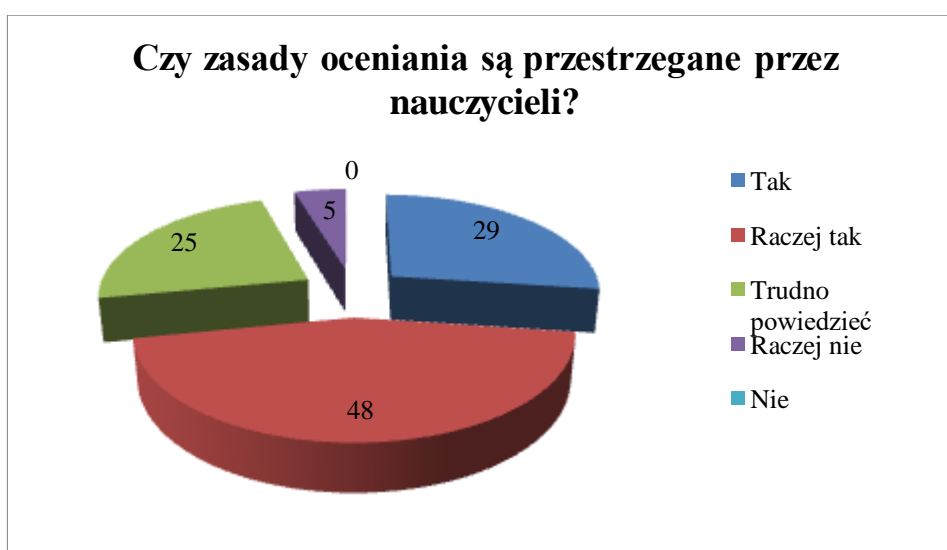
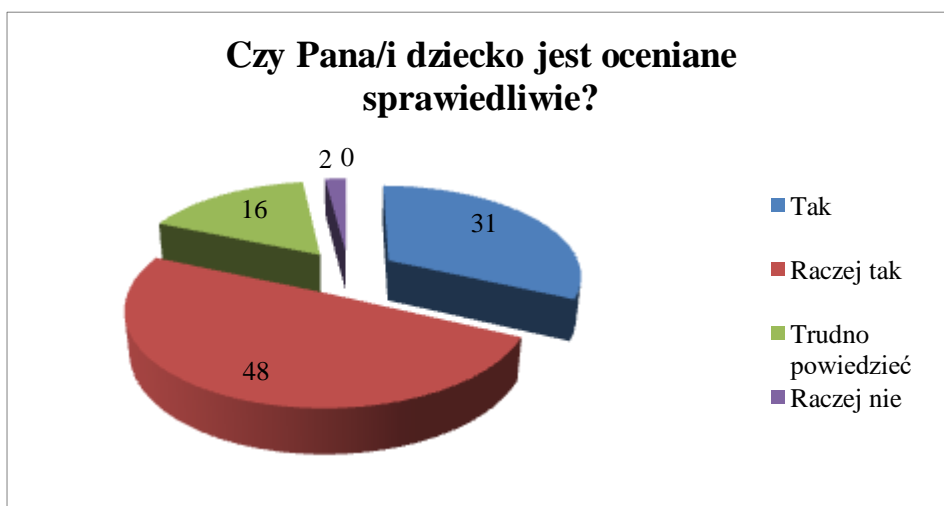

Czy uważasz, że nauczyciele naszej szkoły motywują Cię do nauki, pracy, aktywności?

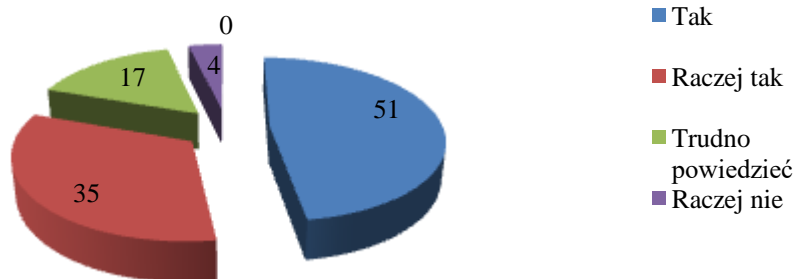
Według uczniów nauczyciele podejmują czynności motywujące ich do dalszej nauki i pracy, a także aktywności na terenie szkoły i klasy (109 osób). 40-stu ankietowanych uważa, że pedagodzy nie mają wpływu na ich motywację do pracy (34 osoby – raczej nie, 6 osób – zdecydowanie nie).

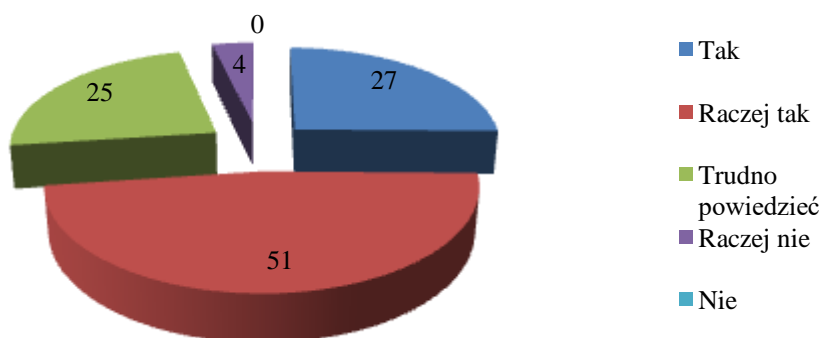
Ankieta dla rodziców (załącznik 3)

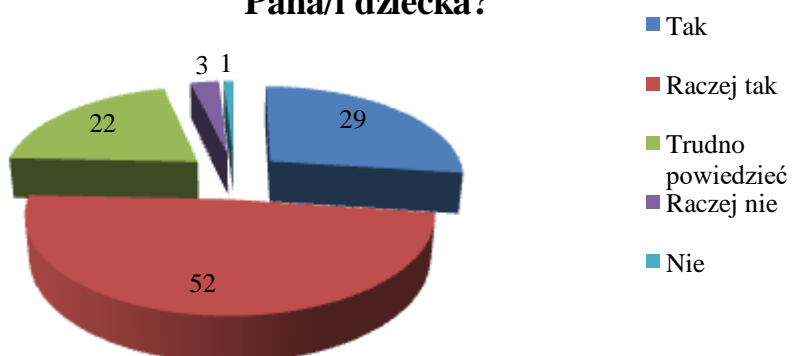
Czy ocena daje dziecku informacje o tym, jak ma się dalej uczyć?

Czy Pana/i dziecko jest zazwyczaj zmotywowane do nauki przez nauczycieli?

Czy działania podejmowane w szkole przyczyniają się do postępów/sukcesów Pana/i dziecka?

Wnioski:

Ok 1/3 rodziców została poddana ankiecie mającej na celu badanie obszaru oceniania uczniów przez nauczycieli i jego wpływu na ich rozwój. Ankieta wypadła pozytywnie. Zdecydowana większość rodziców uważa, że uczeń jest raczej oceniany sprawiedliwie (79/107 osób) i zasady oceniania są w większości przestrzegane przez nauczycieli (77 osób). Prawie ta sama liczba rodziców uważa, że nauczyciele motywują uczniów do nauki a 86 rodziców uważa, że ocena daje lub przeważnie daje dziecku informację o tym, jak ma się dalej uczyć. 76 % rodziców jest zdania, że działania podejmowane w szkole przyczyniają się lub zazwyczaj przyczyniają się do postępów i sukcesów ich dzieci, tylko jeden rodzic jest w tej kwestii zdecydowanie odmiennego zdania. Reszta ankietowanych rodziców (do 25) nie potrafi jednomyślnie określić swojego stanowiska odpowiadając na pytania. Blisko 2-5 osób odniosło się do zadanych pytań z komentarzem "raczej nie".

7. W szkole lub placówce monitoruje się osiągnięcia uczniów. W szkole analizuje się wyniki monitorowania osiągnięć uczniów i wdraża się wnioski z tych analiz (Wymaganie 2.3.5. p. Piech).

Monitorowanie osiągnięć uczniów ma charakter planowy i zorganizowany zgodnie z zasadami wewnątrzszkolnego systemu oceniania stanowiącego element Statutu szkoły.

Na początku roku szkolnego nauczyciel zapoznaje uczniów z wymaganiami edukacyjnymi ze swojego przedmiotu, formami kontroli, ilością i przypuszczalnym terminem prac pisemnych oraz kryteriami ocen. Ponadto ustala zasady poprawiania ocen.

Do sprawdzania osiągnięć uczniów wykorzystuje następujące formy:

- kartkówki,
- sprawdziany pisemne,
- testy,
- pisemne opracowanie danego tematu w ramach pracy domowej,
- odpowiedzi ustne ucznia lub grupy uczniów,
- przedstawiane przez ucznia lub grupy uczniów referatu,
- prace seminaryjne,
- ćwiczenia praktyczne,
- testy sprawnościowe.

W ramach pracy zespołów przedmiotowych są planowane na dany rok szkolny sprawdziany wiedzy z danego przedmiotu z zakresu całego roku lub semestru – badania wyników

nauczania. Są one przeprowadzane dla uczniów z co najmniej dwóch równoległych klas. Dzięki temu można porównać poziom wiedzy i umiejętności uczniów z danego przedmiotu. Różnorodność stosowanych form pozwala nauczycielowi ocenić zapamiętanie i zrozumienie wiadomości oraz zastosowanie umiejętności w sytuacjach typowych i problemowych. Prace pisemne są planowane i ich termin jest wpisywany do terminarza w dzienniku elektronicznym Librus. Przyjęto, że mogą odbyć się maksymalnie 4 w jednym tygodniu i maksymalnie 1 na dzień.

Zespoły przedmiotowe dokonują analizy wyników egzaminów zewnętrznych. Podstawą do sformułowania wniosków z tych analiz jest analiza arkuszy egzaminacyjnych i maturalnych.

W wyniku tego następuje wskazanie na sprawdzane wiadomości i umiejętności, które nie zostały opanowane przez uczniów. Analiza ta jest opracowana pisemnie w protokolarzu odpowiedniego zespołu przedmiotowego i nauczyciele tego zespołu zostają z nią zapoznani. Na tej podstawie dokonują modyfikacji treści kształcenia, wprowadzając dodatkowe ćwiczenia, które pozwolą na uzupełnienie braków wiadomościach i umiejętnościach uczniów. Ten sam tryb postępowania obowiązuje w przypadku przeprowadzanych badań wyników nauczania.

Narzędzia badawcze służące monitorowaniu osiągnięć uczniów na przykładzie przedmiotów ogólnokształcących.

Oceniając uczniów należy wziąć pod uwagę wieloaspektowość przedmiotu, ponieważ na kształcenie składa się wiele różnych dyscyplin naukowych. Nauczyciel powinien nagradzać uczniów także wtedy, gdy dotyczy to tylko jednego obszaru wiedzy, czy umiejętności przewidzianych programem nauczania. Konieczne jest różnicowanie zadań stawianych uczniom, aby ocenie podlegały różne formy aktywności: mówienie, pisanie, wszelkie działania twórcze, praca indywidualna i zbiorowa. Wysoko doceniana jest oryginalność koncepcji i realizacji, dociekliwość badawcza, ale też systematyczność i rzetelność pracy.

Metodą, która znakomicie odzwierciedla stan wiedzy i nabytych umiejętności jest metoda projektu, dzięki której uczniowie poszerzają swoją wiedzę a także zdobywają nowe umiejętności. Metodę tą stosują poloniści podczas wprowadzania podłoża historycznoliterackiego danej epoki. Dzięki wprowadzeniu metody projektu sprawdzamy wiele umiejętności np.: selekcję informacji, korzystanie z różnych źródeł informacji, inwencję twórczą, poziom zaangażowania, sposób opracowania materiału, wykorzystanie wiadomości

podczas lekcji. Jednak jest to metoda wymagająca dłuższego czasu na realizację dlatego często zawężamy obszar poszukiwań.

Innymi sposobami diagnozowania osiągnięć uczniów, realizowanymi na lekcjach przedmiotów ogólnokształcących są :

- 1) Zadania domowe i klasowe w formie dłuższej wypowiedzi pisemnej (na języku polskim w związku z fragmentem tekstu) . Uczeń musi wykazać się zarówno umiejętnością dokonywania operacji logicznych, kompetencjami analitycznymi oraz znajomością faktów i poprawnością językową.
- 2) Testy osiągnięć, czyli sprawdziany stopnia nabytej wiedzy w formie: badania wyników nauczania, diagnozy umiejętności, w których stosowane są polecenia otwarte i zamknięte.
- 3) Sprawdziany wielozadaniowe np. : na języku polskim czytanie ze zrozumieniem, można ocenić umiejętność kojarzenia faktów, wnioskowania, a także kompetencje czytelnicze.
- 4) Tworzenie map mentalnych, praca grupowa lub indywidualna kształci umiejętność wnioskowania i logicznego myślenia.
- 5) Dyskusja wielokrotna, w której uczniowie pracują na zagadnieniu, wykorzystując zdobytą wiedzę i teksty źródłowe np. sąd nad bohaterem literackim, czy postacią historyczną.
- 6) Praca z tekstem językowym, literackim, filozoficznym , źródłowym.
- 7) Dłuższe wypowiedzi ustne na zadany temat.
- 8) Tworzenie krótkich prezentacji na zadany temat.
- 9) Konkursy klasowe i międzyklasowe np. konkursy ortograficzne, tłumaczeniowe, wiedzy o mitologii itp.
- 10) Maratony matematyczne, konkursy przedmiotowe, odbywające się w szkole lub poza szkołą.
- 11) Występy artystyczne np. Konkurs Pieśni Patriotycznej i Żołnierskiej, czy Festiwal Twórczości Ekonomika.
- 12) Inne metody to również: metody decyzyjne, gry dydaktyczne, inscenizacje, obrazujące stopień zrozumienia i przyswojenia materiału.

Celem stosowania wielorakiej strategii dydaktycznej jest dążenie do funkcjonalności wiedzy, rozbudzenia zainteresowań i zdolności uczniów. Nie wyklucza to jednak sprawdzania poziomu wiedzy encyklopedycznej, bez której uczniowie nie będą w stanie przekroczyć bariery kultury i języka.

III. PODSUMOWANIE

Podsumowując wyniki ewaluowanego obszaru oraz odpowiadając na pytania kluczowe stwierdza się co następuje.

- 1) Programy nauczania i podręczniki są w pełni skorelowane z podstawą programową.
- 2) Poddać ewaluacji w zespołach przedmiotowych skuteczność wybranych i stosowanych programów nauczania i podręczników.
- 3) Baza dydaktyczna w pełni pozwala na realizację podstawy programowej, zgodnie z zaleconymi warunkami.
- 4) Rozwinąć bazę dydaktyczną o dodatkowe sprzęty, plansze, sprzęt sportowy w celu wzmocnienia jakości procesów edukacyjnych.
- 5) W szkole prowadzona jest diagnoza potrzeb i możliwości uczniów ze względu na różnorodne uzdolnienia lub trudności dydaktyczno-wychowawcze.
- 6) Należy opracować model diagnozowania potrzeb i możliwości uczniów skorelowany z diagnozą uczniów rozpoczynających naukę w naszej szkole.
- 7) Obserwuje się wysoką efektywność działań ukierunkowanych na wykorzystanie możliwości wszystkich uczniów.
- 8) Poddać analizie ofertę zajęć dodatkowych dla uczniów ze względu na różnorodność statusu społecznego, a także system wartości uznawany przez młodzież za znaczący.
- 9) Procesy edukacyjne w szkole są doskonałe dzięki współpracy nauczycieli (w zespołach) i pozwalają na osiągnięcie przez uczniów różnorodnych sukcesów oraz wzrost efektów uczenia się.
- 10) Wzmocnić działania w zakresie wspomagania pracy nauczycieli o dodatkowe warsztaty, budowanie narzędzi pomiaru dydaktycznego oraz analizy jakościowej wyników nauczania.
- 11) W szkole systematycznie monitoruje się i analizuje osiągnięcia uczniów, co przekłada się na wzrost efektów uczenia się, szczególnie w przypadku uczniów zdolnych oraz z trudnościami w nauce.
- 12) W szkole wykorzystuje się wnioski z analizy osiągnięć uczniów, którzy ukończyli edukację i na tej podstawie obserwuje się wysoką skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych.

IV. ANEKSY

1. ZAŁĄCZNIK nr 1 ANKIETA DLA NAUCZYCIELI

Ankieta dla nauczycieli

Nazwa ankiety: Ewaluacja wewnętrzna

Opis ankiety: Drodzy nauczyciele. W związku z trwającą ewaluacją wewnętrzną prosimy o odpowiedzenie na poniższe pytania dotyczące nabywania wiadomości i umiejętności przez uczniów.

Liczba osób, które wypełniły ankietę: 26

L.P.	PYTANIE	ODPOWIEDŹ
1.	Czy zna Pan/Pani podstawę programową nauczanego przez siebie przedmiotu?	tak tak, znam również podstawę programową dla niższego etapu edukacyjnego nie
2.	Czy przyjęty przez Pana/Panią program nauczania zawiera aktualną podstawę programową?	tak nie
3.	W jaki sposób zapoznał się Pan/Pani z podstawą programową?	szkolenia, kursy, warsztaty lektura własna Internet inne
4.	Czy monitoruje Pan/Pani realizację podstawy programowej?	tak, na lekcji tak, na koniec semestru tak, na koniec roku szkolnego nie monitoruję
5.	Czy realizowany przez Pana/Panią program nauczania gwarantuje efektywne nauczanie treści ujętych w podstawie programowej?	tak, wszystkich treści tak, większości treści tylko niektórych treści nie gwarantuje
6.	Czy warunki lokalowe szkoły i wyposażenie sal lekcyjnych pozwalają Panu/Pani na prawidłową realizację podstawy programowej i przyjętego programu nauczania?	zdecydowanie tak raczej tak raczej nie zdecydowanie nie
7.	Jakich elementów wyposażenia sali brakuje, by prawidłowo realizować założenia podstawy programowej i przyjętego programu nauczania?	plansze edukacyjne ze wzorami, więcej nowego sprzętu sportowego, brak dostatecznej liczby sal komputerowych, sal z projektorem, brak stałej pracowni sprzedaży ze stanowiskami sprzedażowymi oraz wyposażeniem, sala gimnastyczna, sprzęt sportowy, rzutnik, słowniki w sali lekcyjnej, szybkich komputerów, wyposażenia multimedialnego w każdej Sali, przyrządy do geometrii

8.	Czy zrealizował Pan/Pani w ubiegłym roku szkolnym minimum podstawy programowej w klasach pierwszych?	tak nie nie dotyczy
9.	Czy zapoznał Pan/Pani uczniów z programem nauczania, wymaganiami i kryteriami oceniania?	tak, zawsze bardzo często raczej nie nie
10.	Czy dostosowuje Pan/Pani wymagania dla uczniów posiadających opinię z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej?	tak, zawsze bardzo często raczej nie nie
11.	W jaki sposób sprawdza Pan/Pani nabyte przez ucznia wiadomości i umiejętności?	
12.	Czy ocenia Pan/Pani ucznia systematycznie?	zdecydowanie tak raczej tak raczej nie zdecydowanie nie
13.	Czy na bieżąco informuje Pan/Pani ucznia o uzyskanych ocenach?	zdecydowanie tak raczej tak raczej nie zdecydowanie nie
14.	Czy uczeń ma na Pana/Pani lekcji możliwość poprawy każdej oceny?	zdecydowanie tak raczej tak raczej nie zdecydowanie nie
15.	W jaki sposób najczęściej umożliwia Pan/Pani uczniom poprawę oceny?	poprawa pisemna poprawa ustna projekt/referat dodatkowe zadanie oceniam aktywność na lekcjach nie umożliwiam poprawy oceny
16.	Czy analizując osiągnięcie uczniów biorą Państwo pod uwagę ich możliwości rozwojowe?	tak, wszystkich tak, większości tak, w wybranych przypadkach

		nie
17.	W jaki sposób dokonuje Pan/Pani oceny możliwości uczniów?	<p>analizuję opinie z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej przeprowadzamy sprawdziany na wstępie</p> <p>analizuję oceny na świadectwie z gimnazjum</p> <p>analizuję wyniki egzaminu gimnazjalnego</p> <p>inne</p>
18.	W jaki sposób przy ocenianiu uczniów uwzględnia Pan/Pani możliwości rozwojowe uczniów?	<p>przydzielam zadania łatwiejsze dla uczniów mających problemy w nauce</p> <p>przygotowuję zadania trudniejsze dla uczniów zdolnych</p> <p>różnicuję trudność prac domowych w ramach danej klasy</p> <p>przygotowuję odrębne kryteria oceniania dla uczniów z opinią z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej</p> <p>nie opracowuję odrębnych wymagań, ale stosuję łagodniejsze kryteria oceny dla uczniów z opinią z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej</p> <p>inne</p>
19.	Czy rozmawia Pan/Pani z uczniem na temat jego trudności w nauce?	<p>nigdy</p> <p>rzadko</p> <p>prawie zawsze</p> <p>zawsze</p>
20.	W jaki sposób przebiega u Pana/Pani analiza osiągnięć uczniów?	<p>sformułowanie wniosków do dalszej pracy</p> <p>określenie mocnych i słabych stron</p> <p>ocena sprawdzianów pod kątem ilościowym i jakościowym</p> <p>analiza stopnia opanowania materiału - po przeprowadzonych sprawdzianach, odpowiedziach ustnych</p> <p>monitorowanie osiągnięć uczniów poprzez obserwację, sprawdzian, sprawdzanie prac domowych</p> <p>ustalenie stopnia trudności zadań ze sprawdzianu</p> <p>indywidualizacja pracy z uczniem na zajęciach</p> <p>opracowanie wyników sprawdzianów, kartkówek, odpytywania</p> <p>opracowanie wyników egzaminów próbnych</p> <p>obserwacja pracy uczniów na zajęciach, systematyczne ocenianie, uzasadnianie oceny</p> <p>systematyczne sprawdzanie pracy domowej 0</p> <p>oceniam trudność zadań i obliczam średnią ze sprawdzianów</p>
21.	Które z wymienionych poniżej osiągnięć/umiejętności Twoich uczniów są dla Ciebie najistotniejsze	<p>promocja do następnej klasy</p> <p>bardzo dobre wyniki z nauczanego przedmiotu</p>

		osiągnięcia w konkursach przedmiotowych zdane egzaminy zewnętrzne bardzo dobrze zdane egzaminy zewnętrzne aktywny udział w życiu klasy/ szkoły samodzielność kreatywność prospołeczna postawa uczciwość koleżeństwo
22.	W jaki sposób wykorzystuje Pan/Pani wiedzę dotyczącą osiągnięć Twoich uczniów? Co daje Ci powyższa wiedza?	
23.	Czy uzasadnia Pan/Pani uczniowi wystawioną ocenę, zwłaszcza podczas prac pisemnych?	często rzadko wcale
24.	Czy różnicuje Pan/Pani zadania domowe względem zainteresowań lub predyspozycji uczniów?	tak nie
25.	Czy uważa Pan/Pani, że podejmowane przez szkołę działania przyczyniają się do podniesienia wyników w nauce?	tak częściowo nie

2. ZAŁĄCZNIK nr 2 ANKIETA DLA UCZNIÓW

Nazwa ankiety: Ocenianie i motywowanie do nauki

Opis ankiety: Drodzy uczniowie. W ramach realizacji zagadnień związanych z diagnozą szkoły (ewaluacją wewnętrzną) prosimy o odpowiedzenie na poniższe pytania, dotyczące motywowania Was przez nauczycieli do nauki oraz stosowania przez nich indywidualnego podejścia względem Was i Waszych kolegów. Z góry dziękujemy za szczere i rzetelne odpowiedzi.

Liczba osób, które wypełniły ankietę: 167

L.P.	PYTANIE	ODPOWIEDŹ
1.	Czy nauczyciele na pierwszych lekcjach zapoznali Cię z programem nauczania, wymaganiami i kryteriami oceniania?	Zdecydowanie tak Raczej tak Raczej nie Zdecydowanie nie
2.	Czy jesteś systematycznie oceniany?	Tak, ze wszystkich przedmiotów Tak, z większości przedmiotów Tylko z niektórych przedmiotów Nie
3.	Czy jesteś oceniany sprawiedliwie i obiektywnie?	Tak, ze wszystkich przedmiotów Tak, z niektórych przedmiotów Nie, nie jestem
4.	Czy jesteś na bieżąco informowany o uzyskanych ocenach?	Zdecydowanie tak Raczej tak Raczej nie Zdecydowanie nie
5.	Czy podczas wystawiania oceny nauczyciel ją uzasadnia i podaje wskazówki do dalszej pracy?	Tak, zawsze Tak, zazwyczaj Czasami Rzadko Nigdy
6.	Czy masz możliwość poprawy oceny?	Tak, ze wszystkich przedmiotów Tak, z większości przedmiotów Z niektórych przedmiotów

		Nie mam takiej możliwości
7.	Czy wystawiona ocena motywuje Cię do dalszej pracy?	Zawsze Czasami Nigdy
8.	Czy w szkole rozwijasz swoje zainteresowania?	Zdecydowanie tak Raczej tak Raczej nie Zdecydowanie nie
9.	Czy uczęszczasz na zajęcia dodatkowe organizowane w szkole?	Zdecydowanie tak Raczej tak Raczej nie Zdecydowanie nie
10.	Czy wiesz dlaczego otrzymałeś taką ocenę a nie inną ocenę?	Zawsze Prawie zawsze Rzadko Nigdy
11.	Jakie sposoby oceniania najlepiej informują Cię o postępach w nauce?	Formy pisemne Formy ustne
12.	Czy otrzymałeś od nauczyciela wskazówki, które pomogły Ci się uczyć?	Zdecydowanie tak Raczej tak Raczej nie Zdecydowanie nie
13.	Czy aktywnie uczestniczysz w zajęciach lekcyjnych?	Zdecydowanie tak Raczej tak Raczej nie Zdecydowanie nie
14.	Czy nauczyciele pomagają Ci gdy masz trudności w nauce?	Zdecydowanie tak Raczej tak Raczej nie Zdecydowanie nie

15.	Czy nauczyciele rozmawiają z Tobą na temat Twoich sukcesów/porażek?	Zawsze Prawie zawsze Rzadko Nigdy
16.	Czy uważasz, że nauczyciele naszej szkoły motywują Cię do nauki, pracy, aktywności?	Zdecydowanie tak Raczej tak Raczej nie Zdecydowanie nie
17.	Czy nauczyciele stosują indywidualne podejście do Ciebie lub Twoich kolegów (ze względu np. na problemy w nauce, trudną sytuację zdrowotną, rodzinną, znaczną aktywność, wysokie osiągnięcia itp.)?	Tak Nie Nie wiem
18.	W jaki sposób nauczyciele Ekonomika zachęcają uczniów do nauki, rozwoju, aktywności?	
19.	Opisz przykład indywidualnego podejścia nauczyciela do ucznia, którego byłeś świadkiem (np. dodatkowe zadania, tłumaczenie, indywidualne zajęcia, mailowa wymiana informacji itp).	

3. ZAŁĄCZNIK nr 3 ANKIETA DLA RODZICÓW

Ankieta ewaluacyjna

1. Czy Pana/i dziecko jest oceniane sprawiedliwie ?

A) Tak B) Raczej tak C) Trudno powiedzieć D) Raczej nie E) Nie

2. Czy zasady oceniania są przestrzegane przez nauczycieli?

A) Tak B) Raczej tak C) Trudno powiedzieć D) Raczej nie E) Nie

3. Czy ocena daje dziecku informacje o tym, jak ma się dalej uczyć?

A) Tak B) Raczej tak C) Trudno powiedzieć D) Raczej nie E) Nie

4. Czy Pana/i dziecko jest zazwyczaj zmotywowane do nauki przez nauczycieli?

A) Tak B) Raczej tak C) Trudno powiedzieć D) Raczej nie E) Nie

5. Czy działania podejmowane w szkole przyczyniają się do postępów /sukcesów Pana/i dziecka ?

A) Tak B) Raczej tak C) Trudno powiedzieć D) Raczej nie E) Nie

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

4. BIBLIOGRAFIA

- 1) Łobocki Mieczysław: Metody i techniki badań pedagogicznych. Kraków 2000
- 2) Red. Mazurkiewicz Grzegorz: Ewaluacja w nadzorze pedagogicznym. AUTONOMIA. Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków 2010
- 3) Red. Mazurkiewicz Grzegorz: Ewaluacja w nadzorze pedagogicznym. ODPOWIEDZIALNOŚĆ. Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków 2010
- 4) Pilch Tadeusz: Zasady badań pedagogicznych. Warszawa 1998
- 5) Stróżyński Klemens: Prowadzenie ewaluacji w ramach nadzoru pedagogicznego. Poradnik dyrektora szkoły. Wyd. Wolters Kluwer Polska. Warszawa 2010
- 6) Materiały ze szkolenia. Ewaluacja różnych obszarów pracy szkoły. EKOTUR Instytut Kształcenia (szkolenie 3.02.2010 r. Robert Ludwiniak, Tarnowskie Góry)